

З ДНЕМ ПАМ'ЯТІ ТА ПРИМИРЕННЯ І ДНЕМ ПЕРЕМОГИ НАД НАЦИЗМОМ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 4 – 5 (1663 – 1664)
2 травня 2019 р., четвер

ВІТАЄМО

ШАНОВНІ СПІВВІТЧИЗНИКИ!

Наближається день, який спонукає наші серця битися в унісон, день, який настає завдяки тим, хто понад сімдесят років тому воював за свою землю і волю, пройшовши шлях крізь горе і сльози, неспільні втрати і жагу до життя.

Тогочасність передає нам гіркий досвід людських розбратів, розповідає про конфлікти, що спричинили масову загибель та руйнування, навчає любити й цінувати те, за що наші захисники віддавали найцінніше – життя, мужньо і відчайдушно борючись за нашу свободу. Багато подій зі сторінок історії застигло серпанком час, багато що для нас і дотепер ще під грифом «Секретно», але правда для усіх нас одна і Перемога також одна.

Друга світова війна на сторінках історії нашого народу викарбувала роки страху і болю, але не змогла відібрати надії й віри у Перемогу, що стала найціннішою для усіх прийдешніх поколінь. Перемогу, яка викликає сльози щастя і водночас туги за тими, хто так і не повернувся до рідних домівок. Перемогу, за яку ми мусимо бути вдячними нашим праотцям та їхнім побратимам. Перемогу, за яку ми маємо пишатися своїм народом.

Та війна вже давно минула і нам залишилися лише спогади її учасників, яких ми маємо оберігати й шанувати, адже вони дали нам майбутнє і шанс жити у вільній незалежній державі.

Події минувшини неоднозначні і складні та змінити їх на краще до снаги усім нам лише за умови, що ми будемо єдиним цілим. Незалежно від обставин, ми мусимо бути добрими один до одного, мати терпіння і співчуття до ближніх.

Вшановуючи свою історію напередодні чергових роковин **Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні**, український народ (попри воєнні дії агресора) має бути мужнім і непохитним, адже на долю солдатів, які нині воюють на Сході країни, випала дуже нелегка місія – зберегти наші кордони і нашу незалежність. Тож нехай жодні негарзди не ста-

ють на заваді нашої мети до єдності Заходу і Сходу, Півдня і Півночі. Ми завжди маємо сповідувати лише правду і кожен пам'ятати – заради чого наші захисники віддали своє життя на фронтах колишньої і нинішньої війни із запеклим ворогом.

Вітаючи Україну з Днем визволення від загарбницьких рук і ворожих гармат у роки Другої світової війни, усі ми низько схилимо голови перед її мужніми учасниками і палко дякуємо їм за те, що вистояли, захистили і відстояли рідну землю. Яскравою рисою нашого народу є його споконвічна пам'ять, а пам'ять про невинуватих жертви і полеглих на полі бою ми уклінно і донині щороку вшановуємо хвилиною мовчання. Так буде завжди.

Шановні наші сивочолі ветерани!

Щиросердно вітаю Вас із світлими і радісними травневими святами! Сподіваюся, що мине багато років, але ці доленосні дати ніколи не втратять своєї значущості як для нинішніх, так і для прийдешніх поколінь. Не переставаймо цінувати даровану нам свободу.

Бажаю усім захисникам Вітчизни миру і злагоди в домівках, родинного щастя і затишку, спокою в душах і тепла у серцях, снаги і мужності!

Зі святами Вас, любі наші ветерани і співвітчизники!

**А.М. Туренко,
ректор ХНАДУ,
професор**

Вашей памяти...

Уходили молодыми ребята
На защиту Отчизны своей.
Кровью подвига писана клятва
По сердцам Ваших жен, матерей.

Сколько в жизни счастливых рассветов
Зачеркнула злодейка-судьба.
Ваш июнь сорок первого лета
В нашей памяти будет всегда.

Я пишу, просто внучка солдата,
Отдаю свой сердечный поклон.
Память вечная, спите ребята,
Безмятежным пусть будет Ваш сон.

Перед Вами, живыми и цавшими,
Своей жизнью мы в вечном долгу.
Не словами, поступками нашими
Защищать будем также страну.

Не дожили мои ветераны
До сегодняшних солнечных дней.
Их душевные муки и раны
Смыть не смогут потоки дождей.

Я пишу, просто внучка солдата,
Вашей памяти вечно служу.
Подростут молодые ребята,
Им о подвигах всё расскажу.

Ирина Сараева

Матери – Украине

Украина, моя Украина,
Возвращённое счастье моё!
С беспредельною радостью сына
Повторяю я имя твоё.
Как о матери, нежной и милой,
О тебе я вздыхаю тайком:
Ты меня своим хлебом вскормила
И вспоила своим молоком.
Я пришел к тебе с пылью походной
Завоевывать счастье в бою,
Чтоб могла называть ты свободной
Многотрудную долю свою.
Сильный духом пощады не просит.
Ты горда была в горе своём,
Золотую, почётную просесть
В каждом кустике мы узнаём.
Нам жалеть тебя некогда было:
Мы копили всю горечь обид,
Твёрдо веря, что грозная сила –
Сила гнева врагов победит.
Вот такой мне и снилась когда-то
Твоего пробужденья пора:
Эта осень и солнце заката,
И холодные волны Днепра.

С.Н. Деревянко, 1943 г.

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ

АКТУАЛЬНА ЗУСТРІЧ

Наприкінці березня керівник Державного агентства автомобільних доріг України Славомір Новак зустрівся з викладачами і студентами нашого університету, провівши майже півторагодинну лекцію на тему «Розвиток дорожньої інфраструктури = розвиток економіки країни», детально розповівши про досягнення і перспективи розвитку вітчизняної дорожньої галузі.

У заході взяли участь начальник Служби автомобільних доріг у Харківській області Є.М. Зражевський, директор ДП «Дороги Харківщини» І.В. Турченко та інші посадовці галузі.

Керманіча «Укравтодору» університетської спільноти представив ректор ХНАДУ, професор А.М. Туренко.

У своєму зверненні до студентів Славомір Новак наголосив, що вони зробили гідний вибір, обравши дуже перспективну та затребувану спеціальність, побажавши юнакам і дівчатам після завершення навчання поповнити лави дорожників задля продовження розпочатих масштабних реформ у царині дорожньої інфраструктури України.

Очільник «Укравтодору» підкреслив, що в Європі професії дорожників і транспортників є дуже престижними і добре оплачуваними.

Виступаючи перед університетською громадою, Славомір Новак відзначив, що саме з відродження автомобільних доріг починався вихід з економічної кризи багатьох країн світу. Зокрема, США, Японія, Німеччина, Іспанія, Польща та інші країни Європи, котрі визначили розвиток доріг основним пріоритетом, у підсумку отримали не лише розвинуту інфраструктуру, але й досягли довгострокових результатів економічного зростання. Це свідчить про те, що європейці усвідомлюють: без якісного транспортного забезпечення не може розвиватися жодна економіка.

Щодо України, то упродовж останніх трьох років у галузі відбулися істотні зміни. Зокрема, з січня 2018 року запроваджено дві фундаментальні реформи. Розпочав роботу незалежний і надійний інструмент

фінансування – державний Дорожній фонд, з якого 60% направляється на автомагістралі державного значення, 35% – на дороги місцевого значення і 5% – на фінансування заходів, пов'язаних з безпекою дорожнього руху.

Крім того, відбулася децентралізація дорожньої галузі, в рамках якої 123 тис. км доріг було передано на баланс ОДА. Нині в зоні відповідальності «Укравтодору» майже 50 тис. км доріг загальнодержавного значення, з них лише упродовж 2017 – 2018 рр. було відремонтовано майже 6 тис. км (вдвічі більше, ніж за попередні шість років).

На основі Дорожнього фонду і децентралізації галузі в Україні вперше була розроблена і вже почалася реалізація Стратегії розвитку доріг на 2018 – 2022 рр. Відновлено співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями.

Нині Україна – єдина країна в Європі, яка має окреме фінансування безпеки дорожнього руху. У рамках цього фінансування пропонується програма «500 – 500 – 1000». Це означає, що за три роки на дорогах державного значення необхідно створити 500 кільцевих розв'язок, 500 «острівків безпеки» і 1000 біло-червоних (з освітленням) пішохідних переходів. Але без жорстких штрафів і відеофіксації порушень істотно поліпшити безпеку на дорогах буде неможливо. Цим має займатися поліція.

Європейський принцип, відповідно до якого підрядник упродовж гарантійного терміну дії дороги обов'язково має усунути усі виявлені недоліки власним коштом,

повинен діяти і в Україні. Тому нещодавно у підпорядкуванні «Укравтодору» було створено Дорожній контроль якості – централізована установа, що контролює проведення всіх дорожніх робіт в країні. Тобто, без проходження відповідного контролю дорога не може бути прийнята в експлуатацію і в разі виявлення недоліків держава не оплачує роботу підрядників: всі недоліки вони повинні виправити за свій рахунок. Щодо контролю якості місцевих доріг, то за це відповідають обласні адміністрації. З 2018 року всі контракти на поточний і середній ремонт на дорогах державного значення мають п'ять років гарантії, а на капітальний ремонт – 10 років.

За словами Славоміра Новака, серед пріоритетних завдань «Укравтодору» такі: упродовж п'яти років з'єднати всі обласні центри якісно відремонтованими дорогами та знизити показники аварійності, бо, як свідчить гірка статистика, якість дорожнього покриття практично завжди провокує водіїв збільшувати швидкість руху, що закономірно збільшує кількість ДТП.

У планах «Укравтодору» і співробітництво з МОН України та галузевими ЗВО з метою розширення системи підготовки кадрів, адже без кваліфікованих професіоналів не може бути стабільного розвитку дорожньої галузі. Зараз на ринку дочірніх компаній є потреба у 1000 – 1500 молодих спеціалістах. Тому, як сказав очільник Державного агентства автомобільних доріг України, випускникам нашого університету є де докласти здобуті знання і вміння, вкотре запросивши юнаків і дівчат на роботу в дорожню галузь.

Насамкінець зустрічі студенти і викладачі університету поставили лектору численні актуальні запитання щодо розвитку дорожньої інфраструктури, контролю якості робіт і їх наукового супроводу, безпеки на дорогах, підготовки майбутніх фахівців тощо. Щодо останнього, Славомір Новак пообіцяв суттєву допомогу, адже нині, як ніколи, галузі потрібна енергія і завзяття молодих та амбітних дорожників.

Ольга Васильківська

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ РОКУ

За усталеною традицією на безневому засіданні вченої ради зазвичай ми підбиваємо підсумки наукової та науково-технічної діяльності упродовж звітного року, аналізуємо здобутки і на широкий загал озвучуємо нагальні проблеми, а також формулюємо основні напрями розвитку університетської науки на найближчу перспективу. Так було і цього року.

Нормативні документи, котрі визначають освітню і наукову діяльність закладів вищої освіти у нашій країні, наразі орієнтовані на досягнення результатів світового рівня. Незважаючи на об'єктивну як для нашої країни, так і для закладів освіти та наукових установ складність, минулий рік став роком продовження змін у системі освіти і науки. Так, упродовж року було прийнято і введено в дію важливі нормативні документи для розвитку науки, серед яких: постанова КМУ від 04.07.2018 р. №528 «Про національний фонд досліджень України», постанова КМУ від 22.08.2018 р. №652 «Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності», розпорядження КМУ від 17.10.2018 р. №776-р «Про затвердження плану заходів щодо реформування вітчизняної науки», розпорядження КМУ від 27.12.2018 р. №1063-р «Про затвердження складу національного агентства забезпечення якісної вищої освіти».

Урядом затверджено також план заходів щодо реформування наукової галузі, яким передбачено: перегляд переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та механізму їх реалізації; інтеграцію наукових досліджень, що проводяться у ЗВО і наукових установах шляхом створення центрів колективного користування науковим обладнанням; удосконалення нормативно-правової бази з метою забезпечення ефективної участі українських вчених в реалізації міжнародних проектів, умов для участі українських науковців та бізнесу в міжнародному співробітництві в галузі науки, технологій та інновацій; проведення державної атестації наукових установ і ЗВО в частині провадження ними наукової діяльності та оптимізацію мережі наукових установ на підставі результатів атестації; приведення мережі наукових періодичних видань у відповідність до вимог світових наукометричних баз.

Минулоріч завдяки наполегливості та цілеспрямованості наших учених університет досяг значних наукових здобутків, серед яких і такі: утримання рівня фінансування науково-дослідних робіт; подовження терміну доступу до міжнародних наукових баз даних Web of Science і Scopus; відзначення видатних і молодих науковців на державному та регіональному рівнях; покращення показників співробітників університету в наукометричних базах Scopus та Web of Science; проведення наукових конференцій високого рівня, а також висока наукова активність молодих учених.

Як і в попередні роки, у 2018 р. наукова діяльність була одним із основних напрямів роботи університету і проводилася

відповідно до пріоритетів розвитку науки в Україні. За звітний рік в університеті виконувалося 7 науково-дослідних робіт, фінансованих за рахунок коштів державного бюджету, з них 2 фундаментальні дослідження, 1 прикладне дослідження та 4 науково-технічні розробки. За рахунок коштів спеціального фонду було виконано 122 роботи за договорами із замовниками. Загальний обсяг фінансування науково-технічної діяльності за 2018 р. становить 8 987,0 тис. грн (у 2017 р. – 10 095,6 тис. грн). Незначне зменшення обсягів надходжень за наукову діяльність у звітному році відбулося як за рахунок надходжень по загальному фонду, так і за рахунок надходжень по спецфонду. На скорочення фінансування по спеціальному фонду вплинуло зменшення обсягів виконаних робіт, а також зміна системи ведення бухгалтерського обліку в державному секторі, що передбачає сплату податку на додану вартість з доходів. Обсяг бюджетного фінансування наукової діяльності у 2018 р. склав 1 691,1 тис. грн (у 2017 р. – 1 943,5 тис. грн). Обсяги надходжень за виконані науково-дослідні роботи від замовників дорівнюють 7 295,9 тис. грн при плані 3 280 тис. грн. План науково-дослідних робіт по спеціальному фонду виконано на 222 %. Найзначніші обсяги госпдоговірних робіт виконані на дорожньо-будівельному факультеті (5 868,3 тис. грн, що складає 80% від фінансування госпдоговірних робіт по університету) та факультеті транспортних систем (985,8 тис. грн). Кращі показники по фінансуванню госпдоговірних науково-дослідних робіт мають такі кафедри: будівництва та експлуатації автомобільних доріг – 3 372,6 тис. грн; технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії – 1 450,1 тис. грн; проектування доріг, геодезії і землеустрою – 675 тис. грн; транспортних систем і логістики – 751,1 тис. грн; мостів, конструкцій і будівельної механіки – 341,4 тис. грн.

Головним замовником науково-дослідних робіт, що виконуються за рахунок коштів спеціального фонду, є Державне агентство автомобільних доріг України «Укравтодор» та підпорядковані йому підприємства. За

тематичним планом Держагентства минулоріч університет виконував 22 науково-дослідні роботи з річним обсягом фінансування 3 859 тис. грн. На замовлення «Укравтодору» наукові колективи кафедр дорожньо-будівельного факультету у звітному році завершили розробку десяти національних стандартів України.

Науковцями кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг розроблено сім стандартів: ДСТУ «Матеріали протиожеледні для автомобільних доріг. Технічні умови», ДСТУ «Матеріали дорожні, виготовлені за технологією холодного ресайклінгу. Технічні умови», ДСТУ «Матеріали дорожні, виготовлені за технологією холодного ресайклінгу. Методи випробувань», ДСТУ «Настанова з влаштування шарів дорожнього одягу за технологією холодного ресайклінгу», ДСТУ «Настанова з герметизації тріщин в асфальтобетонному покритті автомобільних доріг», Зміна №1 ДСТУ БВ. 2.7-127:2015 «Суміші асфальтобетонні і асфальтобетони щелебно-мастикові. Технічні умови» (наук. кер. В.К. Жданюк), ДСТУ «Оцінювання рівня дефектності дорожнього одягу» (наук. кер. І.В. Кішко).

Три стандарти розробили науковці кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії: ДСТУ «Бітуми нафтові дорожні в'язкі. Технічні умови», ДСТУ «Бітум та бітумні в'язучі. Метод визначення еквів'язких температур» (наук. кер. В.О. Золотарьов), ДСТУ «Суміші цементобетонні і цементобетон дорожній. Технічні умови» (наук. кер. С.М. Толмачов).

Крім того, розроблені та введені в дію відомчі методичні рекомендації МР В.2.3-37641918-901:2018 р. «Методичні рекомендації з контролю якості влаштування шарів дорожнього одягу з гарячих асфальтобетонних сумішей за температурною неоднорідністю» (наук. кер. І.В. Кішко).

Пріємно, що майже всі результати досліджень використовуються у виробництві. Так, у 2018 р. отримано 117 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності (у т.ч. 7 – на винаходи,

Закінчення на с. 4

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ РОКУ

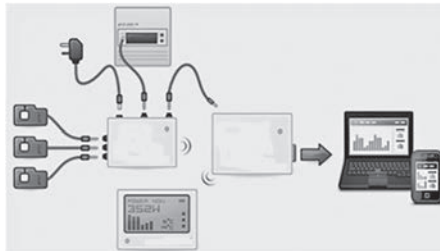
Закінчення. Початок на с. 3

42 – на корисні моделі та 68 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твори та комп'ютерні програми), направлено 110 заявок (у т.ч. 4 – на винаходи, 27 – на корисні моделі). Найактивніше в цьому напрямку працювали кафедри: комп'ютерних технологій і мехатроніки (подано 9 заявок, отримано 11 охоронних документів); інформатики і прикладної математики (подано 9 заявок, отримано 6 охоронних документів); транспортних систем і логістики (подано 4 заявки, отримано 8 охоронних документів); метрології та безпеки життєдіяльності (подано 4 заявки, отримано 7 охоронних документів).

У минулому році університет було включено до «Переліку підприємств та організацій, які отримали найбільшу кількість патентів на винаходи та корисні моделі за 2014 – 2018 рр.», опублікованому у звіті Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» – «Промислова власність у цифрах». Винахідники нашого університету отримали за цей час 265 патентів на об'єкти права промислової власності, у т.ч. 44 патенти на винаходи. Серед кращих винахідників університету – доц. каф. транспортних систем і логістики О.В. Денисенко, який є автором 54 патентів України на об'єкти права промислової власності (з них 22 – патенти на винаходи) і двічі – переможцем Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» (у 2013 р. у номінації «Розвиток транспортних систем» та у 2017 р. у номінації «Інформаційні та комунікаційні технології» за «Комплекс винаходів і корисних моделей, направлений на вирішення проблеми регулювання транспортних потоків великих міст»).

У звітному році Указом Президента України визначним науковцем університету призначено державну стипендію як видатним діячам науки: довічну – проф. В.О. Золотарову; а проф. О.П. Алексієву, Д.Б. Глушковій, Є.В. Нагорному, О.К. Чаплигіну і В.Г. Шинкаренку – терміном на два роки. Молодим науковцям А.В. Нікітіній та А.С. Роговому призначено стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених; Г.С. Саркісяну – академічну стипендію Кабінету Міністрів України для аспірантів, а проф. І.Г. Кириченко отримав обласну іменну стипендію ім. Г.Ф. Проскури для видатних науковців.

Науковцями та професорсько-викладацьким складом університету видано 46 монографій, опубліковано 2 660 статей у наукових виданнях, з них 655 – у фахових. Пріоритетом наукової діяльності у 2018 р. було збільшення кількості публікацій у міжнародних наукових базах даних Scopus та Web of Science. Приємно, що за останні три роки кількість таких публікацій стабільно зростає, про це свідчать дані публікаційної активності університету за 2016 – 2018 рр. Якщо упродовж 2016 р. в Scopus було розміщено 40 публікацій співробітників, 2017 р. – 45, то у 2018 р. – 71 публікація. Лише у 2018 р. відбулося зростання кількості публікацій наших науковців на 58%.

У Web of Science також помітне зростання: у 2016 р. – 36 публікацій, у 2017 р. – 33, у 2018 р. – 39. Найчастіше у цих наукових базах оприлюднювалися матеріали з інженерії, комп'ютерних наук, енергетики і матеріалознавства. За кількістю публікацій у наукових базах Scopus та Web of Science цього року слід відзначити представників АФ (34 публікації) та МФ (30 публікацій). Певна річ, що позитивний вплив на зростання публікаційної активності мав, зокрема, і наданий другий рік поспіль Міністерством освіти і науки України доступ до Scopus та Web of Science, а також розроблена та проведена університетом стимулювання науковців до оприлюднення їхніх результатів досліджень у наукових періодичних виданнях, що включені до міжнародних наукометричних баз даних. Доступ до міжнародних реферативних баз даних надає можливість усім дослідникам університету здійснювати оперативний пошук наукової інформації, обирати видання за потрібною тематикою та знаходити партнерів для спільних проєктів. У 2018 р. нашими науковцями і студентами було проведено 3 102 пошуки у базі Scopus, а також 1 068 сесій і 1 986 запитів у базі Web of Science. Минулоріч на стимулювання співробітників університету за оприлюднення результатів досліджень у наукометричних базах Scopus та Web of Science заплановано і виплачено 77 тис. грн. За звітний період вдвічі зросла кількість посилок на наукові публікації в міжнародних базах даних. Так, у базі Scopus у 2018 р. було зроблено 207 цитувань (у 2017 р. – 103). Відповідно у базі Web of Science 98 і 59 цитувань. За показниками наукової бази Scopus серед ЗВО України у звітному році наш університет піднявся на дві сходинки вгору. Станом на квітень 2018 р. ХНАДУ займав 73 місце (кількість публікацій – 233, кількість цитувань – 463, індекс Гірша – 10), а станом на січень 2019 р. посів 71 місце (кількість публікацій – 328, кількість цитувань – 648, індекс Гірша – 12). Серед науковців нашого університету у міжнародній базі даних Scopus за h-індексом лідирують А.Г. Батракова, О.Г. Гурко, А.В. Гнатов, Щ.В. Аргун, М.А. Подригалю, В.П. Волков, А.М. Туренко.

Одним із головних завдань розвитку університету є підготовка науково-педагогічних кадрів. Так, у 2018 р. до аспірантури було зараховано 32 особи, навчалася 6 докторантів і 120 аспірантів (з них 72 здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії). Успішним був і захист наукових праць: за звітний період захищено 21 дисертаційне дослідження (6 докторських і 15 кандидатських). Зокрема, в університеті Миколаша

Ромериса (м. Вільнюс) дисертаційне дослідження англійською мовою дуже успішно захистила асистент кафедри економіки і підприємництва Я.С. Левченко.

Рушійною силою розвитку університетської науки є молоді дослідники. На базі університету було проведено другий етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальностями: «Автомобільний транспорт», «Матеріалознавство», «Цивільна безпека (Охорона праці)», куди всього надійшло 328 робіт, а безпосередньо взяли участь 446 студентів. За результатами цього конкурсу у 2018 р. переможцями стали 76 студентів нашого університету, які отримали 12 дипломів I ступеня, 23 дипломи II ступеня і 41 диплом III ступеня. У підсумкових конференціях на заключному етапі конкурсу взяли участь 124 студенти нашого університету, що складає 61% переможців. За кількістю студентів-переможців Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт університет четвертий рік поспіль увійшов до трійки найкращих ЗВО України, посівши друге місце. Цей результат було досягнуто завдяки якійсній підготовці та активній участі студентів механічного факультету (29 переможців) і факультету управління та бізнесу (22 переможці). Наша молодь традиційно дуже активно публікує результати своїх досліджень. Минулоріч студенти підготували 1 395 публікацій (з них 64% – самостійно); в середньому один молодий вчений має дві публікації.

Окрім підбиття підсумків науково-дослідної діяльності упродовж минулого року, на засіданні вченої ради університету було прийнято конкретні рішення щодо її покращення. Серед пріоритетів – робота щодо включення наукового видання університету до наукометричної бази Scopus; перереєстрації фахових видань університету; ліцензування програми підготовки докторів філософії; підвищення публікаційної активності докторів і кандидатів наук; забезпечення дотримання учасниками освітнього та наукового процесів засад академічної доброчесності тощо.

Впевнені, що з усіма цими завданнями колектив нашого університету успішно впорається.

У переддень професійного свята – Дня науки дякуємо усім нашим науково-педагогічним працівникам за відданість справі й пошукову наполегливість, за легку працю в ім'я нашого університету і нашої країни.

Бажаємо колективу науковців нових цікавих досліджень і подальших творчих успіхів!

Є.А. Кірсанова, нач. НДЧ

ЯК ОПУБЛІКУВАТИ СТАТТЮ В SCOPUS'І

Наука – це отримання, накопичення і розповсюдження знань про найрізноманітніші об'єкти дійсності. На ранніх етапах історії людства ці знання накопичувались у вербальній формі. З розвитком писемності вони фіксувались на різних носіях, систематизувались за різними напрямками та публікувались у спеціальних виданнях. Починаючи з XVIII століття знання накопичувались швидкими темпами, а заняття наукою стало професією для людей, у яких була жага до пошуку, пізнання та дослідження нового й незрозумілого.

Країни і держави розвивались завдяки науці, а світове суспільство усвідомило необхідність об'єктивної оцінки якості знань. Згодом виникла конкуренція знань, своєрідне змагання, яке дозволяло визначити: що є що і хто є хто.

Зосередження знань за різними напрямками стали наукові журнали, які з часом почали конкурувати, змагаючись між собою за публікації кращих знань, що сприяло зростанню їх авторитету.

Публікація результатів досліджень, по суті, є продуктом наукової діяльності, тому вчені і прагнуть опублікувати свої досягнення у найпрестижніших журналах. Наразі склалась система оцінки самих журналів та науковців, які в них друкуються. Однією з найбільш поширених є наукометрична база Scopus.

Підхід, що на початку мав характер престижності, зараз змінився на оцінювальний: про рівень вченого та його роботу роблять висновок на підставі авторитетності журналу (імпакт-фактора), в якому друкуються його роботи, а також на підставі кількості цитувань його публікацій (індексу цитування). Звісно, багато залежить від сфери наукових інтересів вченого та галузі його роботи. Індекс цитування 50 вчених кращих (топ-десяти) університетів США досягає сотень тисяч. Недарма 276 випускників цих університетів, а також 102 випускники кращих університетів Великої Британії стали лауреатами Нобелівських премій.

Звісно, поле діяльності вчених технічної галузі набагато вужче, ніж вчених із галузі фундаментальних наук. Проте принцип оцінки роботи перших та других по суті однаковий, тим більше, що ці галузі часто-густо переходять з однієї в іншу.

Як же домогтися того, щоб твоя робота була прийнята престижним журналом, наприклад, у тій же наукометричній базі Scopus? Передусім треба стати вченим, створити свій напрямок, добре вивчити іноземну літературу (переважно англійську), постійно накопичувати нові знання та вміння оформити їх у цілісний твір. Звичайно, це набагато важче для представників країн, які лише входять у загальносвітовий науковий простір.

Коли стаття, за думкою автора, принципово завершена, необхідно визначитись з журналом. Може бути і навпаки, коли наперед знаєш, на який журнал претендуєш. Оскільки в Україні та інших країнах колишнього Союзу престижних Scopus-журналів немає, їх треба шукати за кордоном – в Західній Європі або США.

Починаючи пошук журналу, що мав би задовольнити автора, необхідно звернути увагу на умови публікації, головна з яких (для нас) – публікація платна чи безоплатна.

Звісно, навіть неординарному нашому вченому оплата публікації не під силу. Але існують журнали, які публікують статті безкоштовно за умови, що стаття буде розміщена в журналі, а платити за неї буде читач. Крім того, першому етапу супутні дві проблеми: якість англійського тексту і високий рівень самої роботи. Досвід показує, що перша обставина для нас – вихідців із закритого суспільства, може бути важко переборною.

Саме якість перекладу – це перше, на що звертають увагу рецензенти. Вони та редакція порекомендують автору звернутися до високопрофесійного перекладача (якого дуже важко знайти за вузьким напрямком) або носія мови (англійця чи американця, що не завжди тотожно). Мені – автору багатьох публікацій у працях Всесвітнього та Європейських Конгресів і конференцій, але вперше в житті надіславшому статтю до міжнародного журналу в США, пощастило. Рецензенти і редакція без жодних коливань оцінили рівень перекладу, виконаного нашим перекладачем за чималі гроші: між незадовільним і неприйнятним. Проте один із анонімних рецензентів майже по кожному десятому рядку дав свої лінгвістичні зауваження, оцінивши при цьому змістовність статті у 65 відсотків. Щодо змісту, то рецензенти оцінюють його у вільній формі за 19 стандартними питаннями. Отже, в США треба було ще знайти добру людину, яка б вичитала мою статтю.

Завдяки доброзичливому ставленню редакції журналу та родичу одного з наших емігрантів, після переробки стаття була скерована на повторну остаточну рецензію. Місяці очікування та важких передчуттів дуже пригнічували мене, але позитивне рішення (публікація в журналі з імпакт-фактором 2,2) все компенсували. Залишається технічна співпраця з видавництвом та видання статті.

Права та обов'язки авторів оформлюються відповідною угодою на 10 – 12 сторінок. Безумовно, що матеріали статті ні до, ні після видання не можна публікувати. Кожен автор отримує право на 50 примірників. Читачі знайомляться зі статтю за анотацією і, в разі якщо вона їх цікавить, викуповують текст. Відомості про зацікавленість читача вже на другий-третій день розміщуються на сайті журналу (видавництва).

Досвід, придбаний мною в турботах про публікацію у повноцінному журналі наукометричної бази Scopus, приводить

до сумних роздумів. Молодий науковець, який готується до захисту кандидатської дисертації (доктора філософії) практично не має шансів опублікувати свою роботу у названій базі. Але правила захисту, визначені МОН України, неблаганні – стаття за темою дисертації обов'язкова. Така ж вимога висувається і при виконанні бюджетних робіт за проектами МОН. І статті з'являються...

У нашій країні та країнах Східної Європи існують видання, що друкують фальшиві Scopusні журнали. Ці журнали, де статтю можна опублікувати за 1 – 2 місяці і де за все треба платити чималі гроші (переклад, редагування, рецензування, видання), називаються «хижацькими». Про те, що такі журнали несправжні (в одному журналі друкують все підряд: філософські, фундаментальні, технічні, економічні та інші статті) знають і пошукачі, і члени Вищої атестаційної комісії МОН України.

Тож закономірно виникають два запитання. Перше: якщо це так, то навіщо заохочувати хижаків та грабувати пошукачів? Друге: як зробити так, щоби і наша наука, і наша англійська були б гідні справжніх наукометричних видань за кордоном. Відповідь на ці запитання одна. Треба повернутися до справжньої науки, підняти її престиж, забезпечити її матеріально та запровадити суворий контроль доброчесності в здобутті наукових ступенів і звань.

Довідка

* Наукометрична база даних – бібліографічна і реферативна база даних та інструмент для відстеження цитування статей, опублікованих у наукових виданнях.

** Індекс цитування статей (Science Citation Index) – реферативна база даних наукових публікацій, що індексує посилання, наведені у пристатейних списках цих публікацій, та надає кількісні показники цих посилань (сумарний обсяг посилань, Індекс Хірша та ін.)

*** Імпакт-фактор – чисельний показник вагомості наукового журналу. Він розраховується як відношення кількості цитувань за три роки до загальної кількості статей, опублікованих у журналі.

PS. У надісланому на мою адресу листі науковець із Сербії пан Miomir Miljkovic пише, що не очікував, що в Україні може виконуватися такого високого наукового рівня робота і пропонує співробітництво.

В.О. Золотарьов,
зав. каф. ТДБМ і хімії,
проф.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» одним із основних завдань нашого університету є сприяння працевлаштуванню студентів і випускників. Реалізуючи програму дій, затверджену вченою радою університету і спрямовану на допомогу студентам зорієнтуватися на ринку праці та визначитися з подальшим можливим працевлаштуванням, упродовж весняного семестру відбулася низка заходів, проведених відділом організації сприяння працевлаштуванню студентів за активної участі факультетів, випускових кафедр і студентської ради.

Так, нещодавно студенти, які навчаються за спеціальністю «Транспортні технології», залюбки відвідали Бізнес-Сервіс-Центр компанії Сан ІнБев Україна, де познайомилися з роботою різних відділів, поспілкувалися з провідними фахівцями, отримавши інформацію щодо бізнес-процесів, а також дізналися про можливі місця стажувань, практики і працевлаштування. Для майбутніх транспортників це була дійсно цікава екскурсія, під час котрої вони взяли участь у вікторині та отримали подарунки і хороший настрій.

Дякуємо керівництву компанії Сан ІнБев Україна за можливість знайомства з ринком праці та підтримку в роботі щодо сприяння працевлаштуванню студентів нашого університету.

Студенти, які навчаються за спеціальностями «Менеджмент» і «Транспортні системи», після екскурсії до Бізнес-Сервіс-Центру компанії Сан ІнБев Україна, виявили бажання ближче познайомитися з виробництвом. Тож згодом вони побували на одному з найбільших в Україні заводів «Рогань», де познайомилися із структурою та організацією роботи на сучасному підприємстві, отримавши чітке уявлення про складну і цікаву роботу на цьому виробництві.

Низку проведених нашим відділом заходів поповнила і зустріч студентів з представниками Управління патрульної поліції в Харківській області, що відбулася нещодавно задля знайомства з умовами конкурсу на службу до лав Національної поліції України, презентацією соціального забезпечення поліцейських, сучасним обладнанням та технологіями, що використовуються у службовій діяльності полісменів. Спікер

БУДУЄМО КАР'ЄРУ РАЗОМ

надав студентам інформацію про те, як стати поліцейським, розповів про основні обов'язки патрульних, а також про критерії відбору та переваги працевлаштування до органів патрульної поліції.

Ця зустріч, як власне і попередні, пройшла в діловій і невимушеній обстановці.

Під нашим традиційним гаслом «Будуємо кар'єру разом» пройшла і презентація ІТ-компанії Nix solutions, котру організували викладачі кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки (зав. каф. проф. О.Я. Ніконов), а також співробітники відді-

лу організації сприяння працевлаштуванню студентів і ТОВ «Нікс Солюшенс».

Представник установи детально розповіла про багату історію компанії, установлені традиції, основні напрями діяльності, надала цікаву інформацію щодо реалізації проєктів та інноваційних підходів до вирішення складних завдань клієнтів, а також розповіла про перспективи для нинішніх студентів, які бажають будувати кар'єру в ІТ-індустрії.

Закінчення на с. 7

БУДУЄМО КАР'ЄРУ РАЗОМ

Закінчення. Початок на с. 6

За результатами проведених зустрічей і перемовин між ХНАДУ та ІТ-компанією Nix solutions укладено відповідну угоду про подальшу співпрацю щодо стажування, проходження практики та подальшого працевлаштування студентів нашого університету.

Позитивні результати у нашій діяльності дає і багаторічна та плідна співпраця відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів з обласним і міським центрами зайнятості. На підтвердження ефективної співпраці з цими установами маємо численні подяки на ім'я ректора університету А.М. Туренка. Про нашу тісну співпрацю засвідчив і нещодавно проведений за активної участі кафедри транспортних систем і логістики разом з представниками міського центру зайнятості профорієнтаційний захід «STEM – Логістика», що відбувся на базі наших партнерів.

STEM – це сучасний науковий підхід, де теорія поєднується з динамічною прак-

тикою завдяки команді висококваліфікованих викладачів, які націлені на навчання та активну взаємодію зі студентами і учнями шкіл.

У рамках цього заходу в невимушеній і теплій обстановці пройшов брейн-ринг «Цікавий світ логістики», організований викладачами і студентами кафедри транспортних систем і логістики. Крім того, цікаво пройшли ігри на розвиток стратегічного мислення «Чумацький шлях» і «Таємниці студентського життя», під час яких подробицями зі студентського життя зі школярами залюбки поділилися юнаки і дівчата факультету транспортних систем.

Ми вкотре дуже дякуємо всім факультетам і викладачам кафедр, які завжди підтримують нас, беручи активну участь у проведених заходах, і сподіваємося на подальшу спільну співпрацю та позитивний результат у царині сприяння працевлаштуванню студентів.

**Л.М. Безродна,
керівник ВОСПС**

Шановний Анатоліє Миколайовичу!

Дозвольте висловити Вам глибоку повагу та щирю вдячність за величезний внесок у розвиток дорожньої галузі, адже без висококваліфікованих спеціалістів неможливе її відновлення, збереження і доведення до сучасних стандартів.

Харківська область має одну із найбільших мереж автомобільних доріг загального користування, протяжність котрої становить 9627,2 км, з них 7328,9 км – місцевого значення, що знаходяться на балансі державного підприємства «Дороги Харківщини», та 2298,3 км – автодороги державного значення. Понад 80% доріг області, котрі побудовані півстоліття тому, наразі не відповідають вимогам сучасного автомобільного руху. Зросли осьові навантаження автотранспортних засобів, тонкошарові дорожні покриття не витримують навантажень автомобілів великої вантажопідйомності, а через різке збільшення інтенсивності руху знос проїзної частини доріг збільшився у 8 – 9 разів.

Державне підприємство «Дороги Харківщини» створено розпорядженням голови Харківської обласної державної адміністрації від 28.03.2018 р. № 211 з метою організації будівництва, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення на території Харківської області. Дуже приємно зазначити, що основу його фахівців (60% чисельності підприємства) складають випускники Харківського національного автомобільно-дорожнього університету, а саме: перший заступник директора С.В. Литвинець (вип-к 2008 р.), заступник директора М.С. Войченко (вип-к 2009 р.) і Т.В. Дмитрієва (вип-ця 2011 р.), начальник ПФВ Т.О. Дмитрієва (вип-ця 1983 р.), начальник відділу технічного контролю О.П. Рябокінь (вип-к 2015 р.), начальник відділу будівництва О.С. Костенко (вип-к 2010 р.), провідні інженери: О.В. Цикало (вип-к 2001 р.), А.О. Грек (вип-к 2009 р.), А.С. Коцур (вип-ця 2004 р.), А.С. Ковака (вип-ця 2018 р.), А.Д. Сльота (вип-к 2013 р.), Г.О. Васильєв (вип-к 2018 р.), М.М. Сорока (вип-к 2013 р.); провідні економісти: Н.І. Комар (вип-ця 2018 р.), К.С. Дмитрієва (вип-ця 2018 р.) та О.О. Рябокінь (вип-ця 2007 р.).

За час роботи підприємства випускники університету, а це переважно молоді люди віком від 23 до 35 років, під час виконання своїх посадових обов'язків проявили високі професійні знання. Усі вони володіють сучасними науковими і практичними досягненнями в дорожній галузі, що дозволяє нашому підприємству ставити перед собою високі планові показники і досягати їх якісного та цілковитого виконання.

Ще раз дякуємо Вам і бажаємо Харківському національному автомобільно-дорожньому університету подальшого процвітання та плідної роботи у справі підготовки кваліфікованих кадрів для дорожньої галузі України.

**І.В. Турченко,
директор ДП «Дороги Харківщини»,
випускник ХНАДУ 2006 р.**

ЗДОБУТКИ І ПЕРСПЕКТИВИ СПІВРОБІТНИЦТВА З ТЕХАСЬКИМ УНІВЕРСИТЕТОМ

Починаючи з 2016 року, ХНАДУ регулярно приймає делегації студентів і викладачів одного з університетів США, а саме Texas A & M University-Commerce, що розташований за 60 км від Далласа в містечку Коммерс і входить до конгломерату університетів штату Техас під тією ж назвою.

У 2017 році наші університети уклали угоду, що, зокрема, передбачає:

1. Програми навчання і обміну для студентів.
2. Потенційні можливості для обміну викладачами.
3. Розробку спільних дослідницьких програм у царині взаємних інтересів.
4. Проведення спільних майстер-класів, тренінгів, лекцій, академічних зустрічей тощо.
5. Культурний обмін між університетами.

Крім того, студенти Техаського університету кожного разу проходили короткостроковий інтенсивний курс навчання російської мови.

Упродовж трьох років керівником делегації є викладач цього ж університету, доктор політології Роберт Родрігес, якого з Україною пов'язують не лише професійні, але й сімейні зв'язки, адже його дружина – українка.

Керівництво нашого університету, кафедри іноземних мов і філології та лінгводидактики, а також студенти з хорошим знанням англійської мови під час кожного візиту американської делегації намагалися створити для її учасників комфортні умови, оточити їх турботою та увагою, забезпечити різноманітною і цікавою культурно-розважальною програмою.

Донедавна договір виконувався в односторонньому порядку – ХНАДУ залишався лише приймаючою стороною і потенціал договору не використовувався повною мірою. Ситуація змінилася після візиту в Техаський університет нашої невеликої делегації у складі авторів статті – завідувачки кафедри іноземних мов проф. Н.В. Сасенко і доцента кафедри Є.Б. Новікової.

Програма тижневого перебування була розписана не просто по годинах, а по хвилинах. Вона містила зустрічі з президентом (ректором) університету, проректорами та їхніми помічниками, деканами коледжів (факультетів), завідувачами кафедр, директором програм міжнародного обміну студентами, відвідування занять кращих викладачів з потрібних нам дисциплін.

Ця подорож залишила багато яскравих вражень. Одне з найпозитивніших – надзвичайно теплий прийом української делегації на всіх рівнях – від студентів до викладачів університету.

Нас надзвичайно вразив своїм масштабом і впорядкованістю університетський кампус, що складається з 45 будівель, серед яких – навчальні корпуси і гуртожитки, студентський центр з їдальнею, кафе і клубом на першому поверсі і декількома конференц-залами, обладнаними надсучасною технікою для проведення різноманітних позааудиторних заходів: конференцій, презентацій, тренінгів, майстер-класів тощо – на другому.

Територія кампусу бездоганно доглянута, приємно здивувало винятково шанобливе ставлення до людей, які залишили слід в історії університету, що відображено у назвах корпусів, на пам'ятниках і меморіальних дошках на честь колишніх президентів, відомих випускників і меценатів. Але найчастіше зустрічалися скульптури лева, тому що ім'я одного з перших президентів було Леонард, якого вдячні послідовники вирішили увічнити саме таким чином. Крім того, логотип із зображенням лева можна побачити на футболках, светрах, бейсболках, що із задоволенням одягають як студенти, так і викладачі.

Цей університет, як і багато інших вишів США, активно розвивається за рахунок пожертвувань, причому не лише від багатих колишніх випускників, але й від середньостатистичних. Благодійність на користь університету, що дав освіту і вивів у люди,

вважається не лише хорошим тоном, але й задовольняє амбіції деяких колишніх студентів – їхніми іменами називають споруди, побудовані за їхні кошти, їхні імена зазначені на табличках. Крім того, діє організована система членства в співтоваристві випускників з регулярними фіксованими внесками.

Поселили нас у корпусі для студентів-відмінників в окремих апартаментах з упорядкованою кухнею, ванною, сучасними меблями, басейном на подвір'ї та автостоянкою у декілька ярусів. Харчувалися ми в студентській їдальні, організованій за принципом «все включено»: у студентів з картки знімається фіксована сума за сніданок, обід або вечерю, вибрані з величезного асортименту страв на всі смаки і в будь-якій кількості.

Щодо організації навчального процесу, то, при уявній невеликій завантаженості студентів порівняно з українськими (10 – 15 годин на тиждень), вони поставлені в жорсткі умови під час складання сесії: якщо іспит провалено, курс потрібно проходити заново і відповідно знову його оплачувати, бо кожен курс оплачується окремо.

Викладачі, які значно незалежніші порівняно з українськими колегами (у них немає звичної для нас регламентованості робочого часу індивідуальними планами, вони самі призначають зручний для них час занять і вільні у виборі змісту своїх курсів), знаходяться у більш стресових, на наш погляд, умовах. Їхня робота регулярно оцінюється за трьома критеріями: оцінка студентами (якій надається велике значення); науково-дослідницька робота і так звана «служба» (service), або, висловлюючись більш звичною для нас мовою, позааудиторна діяльність. Викладач, який чимось не влаштував завідувача кафедри, може бути ним звільнений. Завідувача кафедри відповідно може звільнити декан.

Закінчення на с. 9

ЗДОБУТКИ І ПЕРСПЕКТИВИ СПІВРОБІТНИЦТВА З ТЕХАСЬКИМ УНІВЕРСИТЕТОМ

Закінчення. Початок на с. 8

У громадських дебатах жорстко критикується поширена в університетах США система роботи на неповну ставку (а таких викладачів, так званих adjuncts, до 70%), що оплачується набагато нижче, ніж робота викладачів на посаді, з якої не можна звільняти (tenure) і до якої прагнуть всі викладачі. Якщо ж когось звільняють, то за надзвичайно серйозні порушення.

Рівень проведення занять можна порівнювати з нашим, хоча всі відвідані нами заняття проводилися з використанням мультимедійного обладнання, стаціонарно встановленого в аудиторіях.

У навчальному процесі використовуються три основні форми занять: face-to-face («обличчям до обличчя», тобто, аудиторні заняття, що проводяться головним чином для підготовки бакалаврів); dual modality (подвійна модальність), яка означає, що лекції викладача записуються на камеру і переглядаються студентом в онлайн або в офф-лайн режимі; дистанційні онлайн курси, що використовуються в основному для підготовки магістрів та докторів філософії. Студенти вразили нас своєю мультикультурністю: тут навчаються представники понад 60 країн. Цей університет популярний серед іноземців тому, що порівняно з великими репутабельними

університетами США, в ньому досить велика плата за навчання.

Під час перебування в Texas A & M University-Commerce ми виступили з двома лекціями: перед викладачами щодо організації вищої освіти в Україні, а також перед студентами, яким розповіли про історію і проблеми сучасної України. Судячи з численних запитань, поставлених нам після лекцій, обидві аудиторії виявилися дуже небайдужими до нашої країни.

Продуктивним і перспективним, на наш погляд, було знайомство з керівництвом і викладачами коледжу науки і техніки, що відносно молодий порівняно з іншими підрозділами університету. Серед багатьох видів діяльності колектив коледжу займається і розробками в галузі дорожнього будівництва, транспорту та електроінженерії.

Насамкінець нашого візиту заступник декана, викладачі і сам президент університету висловили активну підтримку перспективам співпраці з ХНАДУ. Мова йде про проведення міжуніверситетських конференцій, спільні публікації, створення команд для проведення спільних досліджень і діяльності щодо отримання грантів.

Зараз «м'яч на нашому полі». І те, як ми використаємо отриману можливість співпраці з американським університетом, цілком залежить від наших викладачів.

Перші кроки зроблено. Сподіваємося вони дадуть позитивні результати.

**Н.В. Сасенко,
зав. каф. іноземних мов, проф.;
Є.Б. Новікова, доц. каф.**

НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ

ОСВІТА – МОВА – ДЕРЖАВА

На сьогодні освіта – одна з найголовніших складових, що рухає механізм сучасного світу в майбутнє. А освіченою людиною може називатися лише та, яка вільно володіє своєю мовою, любить і шанує її. Та, на жаль, існує низка проблем, що заважають українській мові посісти одне з чільних місць серед інших мов світу. Закцентуємо нашу увагу на ключових проблемах цієї тези.

По-перше, нині найбільшою проблемою є те, що українці мало використовують свою мову в повсякденному житті. Сучасна молодь докладає багато зусиль для вивчення іноземних мов, щоб легше знайти роботу, подорожувати світом, мати споріднені професійні зв'язки в різних кутках планети. Але слід пам'ятати, що ми живемо в Україні, а отже, першочергово повинні пропагувати і знати саме свою державну мову. Ще Шевченко писав: «Учіться, читайте, і чужого научайтесь, і свого не цурайтесь». Людина – рукотворний майстер свого щастя, тож ми самі можемо створити належні умови для того, щоб знання української в нашій країні стало звичним явищем, як це й повинно бути. І тут суперважливо, що у

навчальних закладах дисципліни мають викладатися виключно українською. Телепередачі та різні заходи також мають проводитися національною мовою. Саме у такий спосіб ми досягнемо побутування мови, укорінення її в повсякденному житті кожного українця як чогось звичного.

По-друге, суттєвим приводом до того, що наразі наша мова є в такому скрутному становищі послугувала, на жаль, історія. На перехрестях століть Україна зазнала утисків і поневірян від країн-сусідів, такої долі не оминула й мова. Емський указ 1876 року та Валуєвський циркуляр 1863 року залишили криваві плями на полотні історії утвердження й удосконалення нашої мови. Та ми не зупинили свого поступу й виборили право вважати, що українська є рівнею в літературі й науці, перебуває на одних шаблях з будь-якою іншою мовою світу. Зробивши все, щоб творити нову історію тут і сьогодні, вже у вільній і соборній Українській державі з повноцінною красивою мовою, ми досягнемо нових вершин як нація – єдина і сильна.

По-третє, пропагування української мови на рівні національної поваги до працюючих і одночасна шана майбутнім громадянам

нашої країни є вагомим фактором розвитку мови. Створення безкоштовних ресурсів для вивчення мови, залучення різних груп за вподобанням до спілкування українською на підготовчих курсах, куди зможе приєднатися будь-хто охочий та небайдужий, поширення інформації про видатних сучасників, які пропагують нашу мову, – саме цією державотворчою діяльністю ми створимо новітній простір, де українська буде існувати на модерновому рівні. Культурологічні заходи, залучення людей до програм з метою покращення знання мови з часом приведуть нас до суттєвих результатів, а не до мовного розбрату серед етнічних груп, які вважають себе громадянами України.

Отже, ми – творці свого майбутнього, і, щоб згодом ми пишалися своєю каліновою українською мовою, зараз ми маємо розпочати рух уперед, вирішивши таку вже звичну для нас політизовану мовну проблему. І насамкінець – пишаймося усім гаслом, що цьогоріч стало пріоритетним серед молоді в інтернет-мережі: «Мова – це важливо, мова – має значення!».

Андрій Крупка, гр. Т-11-18

ВАРТІВНИКИ СУВЕРЕНІТЕТУ І ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ

День українського добровольця – порівняно новий в календарі національних свят України. І хоч свято започатковано лише три роки тому Верховною Радою України (постанова №4261 від 17.01.2017 р.) на підтримку ініціативи української громадськості та відзначається щорічно 14 березня, проте явище, якому воно присвячене, споконвіку супроводжує мужній український народ.

У пояснювальній записці до Постанови ВР «Про встановлення Дня українського добровольця» повідомляється, що саме 14 березня 2014 року на полігоні в Нових Петрівцях понад 500 бійців самооборони Майдану (Народного Віче) почали підготовку до участі в боротьбі за суверенітет і територіальну цілісність України. Ця потужна й прадавня національна риса – бути небайдужим до свого сьогодення і майбуття, до долі своїх дітей і онуків, честі і пам'яті своїх славних батьків – благословенна і традиційна для українського народу.

Низка сумних подій – від початку глибокої підготовки «братнім» північним сусідам зловісної агресії та окупації українських земель від Кримського півострова і до східних рубежів нашої країни, і спонукали офіційні державні структури до заснування цього Дня. Тодішня офіційна влада демократичної України і широке міжнародне співтовариство відчували справжній шок від дій держави-агресора, яка юридично

перебувала в числі «гарантів» суверенітету і територіальної цілісності України.

На той момент часу на повноцінну офіційну координацію для повномасштабної протидії Росії просто не було, тим більше, що агресор шантажував світове співтовариство нанесенням ядерних ударів по території Європи та України. У цей – один із найскладніших для країни і світу моментів історії – першими на допомогу нашій державі прийшли саме прості українські добровольці. Навесні 2014 року була зафіксована рекордна явка у військкомати країни.

У лічені тижні військовики – мужні патріоти України – по всій країні відкривали імпровізовані, життєво необхідні для збереження нашої держави, підготовчі навчальні центри, приводячи в бойову готовність техніку і налагоджуючи шляхи постачання. Саме добровольці, першими зіткнувшись з російською військовою навалюю, виступили проти агресора, який поступово втрачав ініціативу. Один за одним захоплені населені пункти східної України було звільнено від загарбника, що дало нашим доблесним українським військовим частинам і державі необхідний час, щоби організувати ефективну систему і лінію оборони від регу-

лярної російської армії на лінії кримського перешийка і понад 400 кілометрів східних кордонів, через котрі і почалося криваве військове вторгнення.

Неймовірними зусиллями сили, волі і техніки агресор був зупинений, захопивши лише частину Донецької та Луганської областей. Загалом у воєнному конфлікті на Сході нашої країни брали участь майже 40 добровольчих батальйонів. Саме завдяки добровольцям – їхній мужності й відданості національним інтересам і безмежному патріотизму, вдалося зупинити російського агресора, а також суттєво мобілізувати сили в тилу і озброїти армію.

Вартівники нашої рідної землі, якими навесні 2014 року стали українські добровольці, упродовж війни з підступним агресором пройшли і продовжують проходити кривавий шлях болю і втрат побратимів. Усі ми маємо пишатися нашими захисниками, які своїми героїзмом і мужністю показують нам приклад неймовірного патріотизму, даючи можливість жити і працювати у вільній Україні.

Ольга Ожго

ОСВІТА СЛОБОЖАНЩИНИ

На початку квітня за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та Департаменту освіти Харківської міської ради у Палаці спорту відбулася головна подія освітньої галузі Лівобережної України – п'ятнадцята міжнародна виставка «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном», у якій традиційно наш університет взяв активну участь.

Як завжди, цільовою аудиторією виставки були старшокласники шкіл, випускники ПТУ і технікумів, а також студенти вишів, які під час її роботи отримали відповіді на запитання щодо освітніх програм ЗВО.

Саме зараз, коли навчальний рік добігає кінця, для кожного цьогорічного випускника головним є визначитися з майбутньою професією та зробити вірний вибір серед багатьох вишів Харкова.

Упродовж трьох днів викладачі всіх факультетів нашого університету не лише проводили профорієнтаційну роботу серед школярів і широкого загалу Харківщини, але й презентували вагомі досягнення ХНАДУ. Майбутні абітурієнти, а також учні 9 – 10 класів та їхні батьки поспілкувалися з нашими викладачами щодо різних спеціальностей та ознайомились з презентаціями факультетів.

Під час роботи виставки у кожного, хто представляв наш університет, була одна мета – завітати до вступу у наш ЗВО максимальну кількість цьогорічних випускників та проінформувати про основні напрями підготовки і проекти, які реалізує ХНАДУ. Цьогоріч належним чином були представлені досягнення в інформаційних технологіях та інноваційні методи у машинобудуванні.

Ця ювілейна виставка стала дійсно важливою подією для колективу нашого

П'ЯТНАДЦЯТА МІЖНАРОДНА

університету, адже вона (усі ми дуже на це розраховуємо) допомогла багатьом випускникам шкіл обрати професію до душі та знайти свій шлях у житті.

Виставка вкотре об'єднала всіх учасників освітнього процесу в пошуку ефективних шляхів підвищення якості національної освіти, розвитку міжнародних освітніх і науково-технічних проектів, надавши їм можливість обмінятися досвідом, думками і контактами та закласти основу для подальшої співпраці.

Підбиваючи підсумки роботи XV ювілейної міжнародної виставки «Освіта Сло-

божанщини та навчання за кордоном», хочемо широкердно подякувати викладачам і студентам, які провели велику профорієнтаційну роботу, гідно презентувавши наш університет. Усі наші учасники зробили вагомий внесок у загальну справу підвищення якості української освіти, отримавши новий досвід і знайшовши партнерів для подальшої співпраці.

Приємно, що цьогоріч колектив ХНАДУ був нагороджений відповідним Дипломом оргкомітету виставки за активну участь у її проведенні упродовж п'ятнадцяти років.

Принадбно зазначимо, що проект «Освіта Слобожанщини» постійно вдосконалюється і виходить на новий рівень. Про це яскраво свідчать численні відгуки, запити, рекомендації і побажання як учасників, так і багатьох відвідувачів заходу.

Наразі вже розпочато підготовку до проведення чергової виставки, що відбудеться у першій декаді листопада.

**А.В. Коваленко,
фах. навч. відділу з профроботи**

ОФІЦІЙНО

МЕТОДИЧНА РАДА ПОВІДОМЛЯЄ

Наприкінці березня під керівництвом заступника голови МР проф. М.Д. Касліна відбулося планове засідання методичної ради університету, де було розглянуто такі питання.

1. Обговорення програми тренінгу з підготовки експертів НАЗЯВО.

Спочатку усіх присутніх по конференц-з'язку привітав проф. Д.М. Клец, який представив тренера експертів із забезпечення якості освіти О.П. Микуленко.

Заслухавши запрошеного коучера, методична рада відзначає, що підготовка власних експертів із забезпечення якості освіти дуже важлива для університету. Болонський процес, розпочатий ще в 1998 році, використовує різні інструменти. Насамперед – це трициклова підготовка: бакалавр, магістр, доктор філософії, впроваджуються також рамки кваліфікації. Національна рамка кваліфікації орієнтована на результати і рівень підготовки фахівців. Система ECTS – ще один інструмент, що допомагає студенту накопичувати кредити, котрі ми прив'язуємо до програмних результатів. Ця

система потрібна для мобільності студентів і випускників, які зможуть продовжити навчання та знайти роботу у Європі.

В обговоренні першого питання взяли участь проф. В.Г. Шинкаренко, В.М. Кухаренко та О.М. Криворучко, а також доц. В.О. Вдовиченко.

2. Річний звіт про виконання критеріїв підтвердження університетом статусу національного ЗВО.

Заслухавши та обговоривши доповідь начальника відділу акредитації, стандартизації та якості навчання доц. А.І. Коробка, методична рада відзначає, що підтвердження статусу «національний університет» є необхідним елементом для збереження нашим ЗВО своїх позицій на ринку освітніх послуг і сприятиме ефективнішій інтеграції в європейський освітній простір.

В обговоренні цього питання взяли участь проф. М.Д. Каслін і В.Г. Шинкаренко.

3. Стан розробки та затвердження навчальних планів прийомою 2019 р.

З цього питання доповів заступник голови методичної ради доц. Д.П. Лабенко,

який відзначив, що наразі ще не всі факультети здали робочі навчальні плани. У деяких планах присутнє збільшення годин та кількості курсових робіт, тому над ними ще потрібно працювати.

В обговоренні цього питання взяли участь проф. М.Д. Каслін і доц. Ю.В. Руквишніков та С.І. Поваляєв.

У різному було надано інформацію:

1. Представлення до вченого звання доцента кафедри автомобільної електроніки Щ.В. Аргун (доц. С.І. Поваляєв).

2. Представлення до вченого звання доцента кафедри економіки і підприємництва Я.С. Левченко (доц. Ю.О. Костенко).

3. Про отримання дозволу на публікацію навчального посібника «Невизначений інтеграл: теоретичні та практичні аспекти формування операційно-технологічних математичних компетенцій» авторів Т.О. Ярхо, Т.В. Ємельянової, О.Д. Пташного, Т.Б. Фастовської (доц. В.О. Федорова).

4. План роботи методичної ради на весняний семестр 2018 – 2019 навч. року (проф. М.Д. Каслін).

**О.М. Харківська,
секретар методради**

ПЕРША АВТОМОБІЛЕЗНАВЧА НАУКОВА ДОПОВІДЬ У ХАРКОВІ

Працюючи із газетами кінця XIX – початку XX ст., завжди натрапляєш на якісь неочікувані цікаві знахідки, нерідко дуже мало пов'язані із темою початкового пошуку інформації. Так сталося і цього разу, коли на шпальтах відомої харківської газети «Южный Край» вдалося віднайти коротке повідомлення про, можливо, найпершу наукову доповідь на тему теорії та конструкції автомобілів, виголошену у Харкові.

Ще 1896 р. на сторінках цієї газети повідомлялось, що жодного автоматичного екіпажу (так тоді називали автомобілі) у Харкові немає, а вже шість років потому, у номері за 13 (26) грудня 1902 р. (№ 7582) було надруковано повідомлення під заголовком «Заседание технического студенческого Общества», де йшлося, зокрема, й про доповідь студента-технолога А.І. Рейделя про сучасні конструкції автомобілів. Оскільки повідомлення про доповідь А.І. Рейделя невелике, наведемо його повністю: «В среду, 11 декабря (1902 г.), в 7 1/2 часов вечера, в физической аудитории Харьковского технологического института состоялось заседание технического студенческого Общества под председательством Д.С. Зернова. По открытии заседания лаборант института П.В. Шепелев произвел несколько эффектных опытов с индуктированными токми Фуко, а затем студент-технолог А.И. Рейдель прочел доклад об автомобилях. Доклад этот является особенно интересным потому, что в русской литературе в настоящее время почти совсем нет печатных трудов по этому предмету, если не считать нескольких брошюр, представляющих сокращенный перевод с иностранного. Дав исторический очерк развития автомобильного дела, докладчик описал современные конструкции автомобилей и демонстрировал велосипед-автомобиль».

Про які саме брошури йдеться у дописі, можна лише здогадуватись. Наприкінці XIX – у перші роки XX ст. справді з'явилося декілька російськомовних видань, присвячених конструкції автомобіля. Найпершою книгою з цієї теми стала книга інженера-технолога, викладача столярної та теслярської справи у технічних залізничних училищах М.О. Песоцького «Самодвижущиеся экипажи, с паровыми, бензиновыми и электрическими двигателями; экипажи с педалями. Описание их устройства и действия со 110 рисунками в тексте», видана у 1898 р. на 167 стр.

Дуже популярними були книги французького журналіста, завзятого популяризатора автомобілізму Шарля-Луї Бодрі де Соньє (1865 – 1938), який започаткував видання чи не найпершого журналу про автомобілі під назвою «Транспортні засоби», згодом трансформованого у видання «Автомобільне життя». З 1906 р. популяризатор науки став редактором часопису «Omnia». Наприкінці XIX – на початку

XX ст. Ш.-Л. Бодрі де Соньє опублікував низку дуже популярних на той час у Франції та всій Європі книг: «Теорія та практика автомобільної справи», «Запалювання у вибухових моторах», «Поради водію», «Конструкція та регулювання двигунів внутрішнього згоряння», «Мистецтво керування автомобілем» тощо. У перші десятиліття XX ст. ці книги видавалися й у перекладах російською мовою. Того ж 1902 р., коли харківський студент прочитав грудневу доповідь про конструкцію автомобіля, у журналі «Спорт» було опубліковано російськомовний переклад книги Ш.-Л. Бодрі де Соньє «Основные понятия об автомобиле. Паровые, электрические и бензиновые экипажи».

Нарешті, з 1902 р. у Санкт-Петербурзі почалося видання спеціалізованого журналу «Автомобиль», головним редактором якого став відомий російський автомобіліст, спортсмен, авто- і мотогонщик А.П. Негель (1877 – 1956). Двадцять першого лютого 1902 р. було опубліковано перший номер часопису. Всі ці, а можливо й інші видання, до того ж не лише російською, але й французькою, німецькою чи англійською мовами могли до кінця 1902 р. бути доступними харківському читачеві, зацікавленому темою автомобілізму.

Трицикл De Dion Bouton 1897 р.

Не менш цікаво спробувати припустити, що саме малося на увазі під «велосипедом-автомобілем», який демонстрував студент-технолог А.І. Рейдель під час своєї доповіді. Очевидно, кореспондент «Южного Края» назвав так транспортний засіб, більш відомий нам як мотоцикл. Ймовірно, у грудні 1902 р. дописувач «Южного Края» не знав слова «мотоцикл(ет)(ка)» і використав заміник – «велосипед-автомобіль».

На початку XX ст. було вже відомо чимало модифікацій мотоциклів від різних виробників світу. Цілком можливо, що слухачам доповіді було продемонстровано трицикл фірми De Dion Bouton 1896 р. (чи наступних років) або Peugeot De Dion виробництва 1901 р. Принаймні у трьох вересневих номерах 1903 р. газети «Южный Край» (від 24 вересня (7 жовтня) (№ 7859); 25 вересня (8 жовтня) (№ 7860) та 26 вересня (9 жовтня) (№ 7861) 1903 р.) у рубриці «Объявления» тричі поспіль надруковано однакове оголошення: «Продается трехколесный мотор и мотоциклетка. Мож-

но видеть в велосипедной мастерской Головкива. Николаевская площадь, 29». Під триколісним мотором, швидше за все, мався на увазі саме трицикл, який у моделях від фірми De Dion Bouton 1896 р. та наступних років або Peugeot De Dion 1901 р. мав педалі й був завдяки цьому та схожості рами й керма подібним до велосипеда, а завдяки наявності двигуна внутрішнього згоряння, трьох коліс та дещо ширшого за велосипедне сидіння нагадував автомобіль. Можливо, саме трицикл, названий у оголошенні про продаж «трехколесным мотором», і був тим «велосипедом-автомобілем», який було продемонстровано під час доповіді?

На шпальтах «Южного Края» маємо ще одну згадку про мотоцикл. Так, у номері за 17 (30) вересня 1903 р. (№ 7852) бачимо оголошення про продаж дешево «малоподержанного» «1 мотоциклет[а] с мотор. в 1 3/4 с. француз.». Там же згадано й про можливість купити два нових мотоцикли «с мотор. в 2 1/4 с., француз.». Відомо, що саме трицикл фірми De Dion Bouton у модифікації 1897 р. мав двигун потужністю в 1,75 к.с. У будь-якому разі достеменно встановити, що саме малося на увазі під продемонстрованим під час доповіді у грудні 1902 р. «велосипедом-автомобілем» наразі видається неможливим.

Залишається сподіватися, що подальші систематичні розшуки чи щасливі принагідні знахідки на шпальтах старих газет дозволять знайти більше інформації про, можливо, найпершу харківську наукову доповідь з теорії та конструкції автомобіля та її автора – тодішнього студента-технолога А.І. Рейделя, жодних згадок про якого у пізніших чи раніших джерелах на сьогодні віднайти не вдалося.

А.М. Домановський,
доц. каф. українознавства ХНУ
ім. В.Н. Каразіна

ЯКИМИ МОЛОДИМИ МИ БУЛИ...

За доброю традицією у читальній залі наукової бібліотеки пройшла зустріч з талановитою і цікавою людиною **В.О. Золотарьовим**, якого присутнім представила її директор **О.С. Шевченко**.

Завідувач кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії, професор, доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки України, кавалер ордена «За заслуги» II та III ступенів, повний кавалер Почесного знака «За видатні заслуги перед колективом університету» **В.О. Золотарьов** розповів про найголовніші віхи свого життя як науковця і громадянина.

Присутні на цій зустрічі студенти і викладачі слухали розповідь **Віктора Олександровича**, затамувавши подих. Свій виступ наш поважний гість розпочав з розповіді про навчання в аспірантурі ХАДІ у професора **М.І. Волкова**, під час якого він десять місяців стажувався у Центральній лабораторії доріг і мостів у Парижі. Величезний досвід, який отримав **Віктор Олександрович** під час свого відрядження, вплинув на всі його подальші дослідження. Також цікавою була розповідь науковця і про

співпрацю із завідувачем лабораторії полімерів Інституту нафтохімічного синтезу АН колишнього Союзу проф. **Г.В. Виноградовим**. Робота в цій лабораторії суттєво підвищила якість дослідження реологічних властивостей бітумів.

Присутні на зустрічі були зачаровані розповіддю видатного діяча нашого вишу про його професійний шлях і здивовані тим, як у нього вистачає часу на наукову, організаційну та міжнародну діяльність. **Віктор Олександрович** безмежно закоханий у свою справу, адже все своє життя присвячує улюбленій праці.

Дякуємо помічнику декана з виховної роботи факультету транспортних систем доц. **Т.В. Ярмак** за співпрацю і допомогу в організації творчих зустрічей.

А нашому шановному **Віктору Олександровичу**, який так майстерно втілює свої задуми в життя і залюбки ділиться результатами своєї справи з послідовниками, висловлюємо щире подяку за цю зустріч і бажаємо йому міцного здоров'я і творчого натхнення!

Н.А. Рудецька та О.В. Слюсарєва, завідувачки секторами НБ

ВІТАННЯ

Олександра Івановича Назарова – доцента кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. **М.Я. Говорушенка**.

Анатолія Петровича Кузьменка – доцента кафедри двигунів внутрішнього згоряння.

Світлану Едуардівну Рожкову – доцента кафедри автомобільної електроніки.

Антоня Павловича Холодова – доцента кафедри будівельних і дорожніх машин ім. **А.М. Холодова**.

Андрія Олександровича Коваля – доцента кафедри метрології та безпеки життєдіяльності.

Олега Григоровича Сторчак – доцента кафедри іноземних мов.

Вікторію Олександрівну Чепурну – доцента кафедри філософії та педагогіки професійної підготовки.

Тетяну Іванівну Попову – заступника начальника навчального відділу.

Ольгу Дмитрівну Васильківську – головного редактора газети «Автодорожник».

Володимира Андрійовича Ємця – майстра виробничого навчання кафедри проектування доріг, геодезії і землеустрою.

Дар'ю Віталіївну Марченко – старшого лаборанта з вищої освіти кафедри автомобільної електроніки.

Вітаємо ювілярів (які народилися у березні – квітні)

Григорія Петровича Полякова – коменданта головного навчального корпусу.

Ірину Миколаївну Крухмальову – провідного інженера кафедри мостів, конструкцій та будівельної механіки.

Ірину Олегівну Голеско – інженера 2 категорії кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. **М.Я. Говорушенка**.

Наталію Миколаївну Люшень – інженера 2 категорії відділу міжнародних зв'язків.

Анатолія Геннадійовича Стрельнікова – інженера 1 категорії обчислювального центру.

Людмилу Григорівну Холєву – фахівця сектора обліку співробітників відділу кадрів.

Оксану Олександрівну Тесленко – фахівця редакційної справи 2 категорії видавництва.

Оксану Олексіївну Лєпєхіню – художницю художньої майстерні.

Віру Борисівну Чудакову – буфетницю 3 розряду ідальні.

Олену Василівну Лукіну – сторожа відділу охорони.

Любов Михайлівну Миронюк – сторожа відділу охорони.

Лілію Олексіївну Волкову – сторожа відділу охорони.

Валентину Іванівну Антонову – чергову гуртожитку №2.

Зою Віталіївну Закревську – чергову гуртожитку №3.

Ірину Олександрівну Сидоренко – прибиральницю навчального корпусу ФППГ.

Валентину Кузьмівну Соловей – прибиральницю гуртожитку №1.

Олександра Миколайовича Горностаєва – вантажника ідальні.

Бажаємо Вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я і величезного добробуту, святкового настрою і сімейного щастя!

Миру Вам і достоїнства, злагоди і оптимізму!

Колектив ХНАДУ

СТУДЕНТСЬКА НАУКА

Нещодавно в Харківському національному економічному університеті ім. С. Кузнеця відбувся другий тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей за напрямом «Туризм», у рамках якого на підсумкову науково-практичну конференцію свої наукові роботи представили студенти майже тридцяти провідних ЗВО України.

Наукову честь нашого університету на цій конференції відстоювали другокурсники факультету управління та бізнесу Вікторія Сопельник і Дарина Тихонюк, які навчаються за спеціальністю «Економіка».

Дівчата досить гідно представили наукову роботу «Державне регулювання розвитку

туризму в Україні», виконану під керівництвом Заслуженого діяча науки і техніки України, декана ФУБ І.А. Дмитрієва.

Члени конкурсної комісії відзначили особливу актуаль-

ність наукової роботи наших учасниць, її теоретичну цінність і практичну значущість, наявність наукової новизни, а також вагому апробацію результатів дослідження, опублікова-

них у двох статтях і чотирьох тезах доповідей.

Щиро вітаємо Вікторію Сопельник і Дарину Тихонюк, які за результатами захисту наукової роботи нагороджені дипломами III ступеня, а також їхнього наукового керівника, професора кафедри економіки і підприємництва І.А. Дмитрієва з цією перемогою і бажаємо їм безмежних успіхів у царині освіти і науки!

Колектив каф. ЕП

КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ

ОБГОВОРЮЄМО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ДОРОЖНЬОЇ ГАЛУЗІ

На початку квітня під час заняття з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», викл. доц. Н.П. Книшенко, студенти гр. ДГ-11-18 дорожньо-будівельного факультету провели прес-конференцію на тему «Будівництво доріг як національний проект».

На цей захід ми люб'язно запросили завідувачку кафедри українознавства доц. Н.В. Нікуліну та своїх ровесників – студентів гр. А-11-18 з автомобільного факультету.

Присмрно, що наші одногрупники – майбутні геодезисти, продемонстрували високий рівень мовної підготовки та праг-

нення до практичного використання іноземної мови як технічної, а також високу обізнаність у своїй галузі.

На занятті було заслухано доповіді, присвячені проблемам будівництва, якості та реконструкції вітчизняних доріг, а також перспективам розвитку дорожньо-будівельної галузі у Харківській області.

Виступи наших колег відрізнялися своєю оригінальністю, після яких присутні охоче ділилися власними думками щодо стану доріг у світі взагалі та в Україні зокрема.

Висока активність учасників конференції спонукала їх до палких дискусій, а

умовні «представники ЗМІ» та всі бажаючі ставили доповідачам запитання, висловлюючи свої побажання і думки щодо тематики доповідей та запропонованих презентаційних слайдів.

Проведений захід показав зацікавленість наших студентів не лише у напрацюваннях в обраній ними галузі знань, але й обізнаність в реаліях розвитку дорожньої інфраструктури Харківщини.

Ілона Онишко,
Анна Шангіна,
гр. ДГ-11-18

СМІЛИВІ ПОЧИНАННЯ – ШЛЯХ ДО УСПІХУ

Говорять, що інколи найважче – почати. Але не вірте такому банальному вислову: важко не інколи, важко – завжди.

Коли робиш перші кроки у житті – важко, страшно і падати боляче.

Коли робиш перші кроки у царині науки – все так само: труднощі скрізь, лячно і сумно. І падати теж боляче, та хіба що впавши уже не на підлогу у вітальні чи спальні, а в очах своїх товаришів, одногрупників і однокурсників, колег з інших факультетів або ж навіть (подумати страшно) інших вишів.

І як же добре, що завжди, кожного року не вщухає завзятий гомін молодих науковців у пору весняних студентських конференцій. Добре, що юнаки і дівчата готують цікаві доповіді та видають статті, долаючи страх, виходять перед знайомою (чи й не дуже) аудиторією розповідати присутнім про свої перші наукові досягнення.

І так важливо зважитися на цей крок, адже ця перша перемога, можливо, зовсім крихітна, взагалі не помітна у світі науки, проте перша твоя, власна.

А що вже говорити про студентів-іноземців, багато з яких не лише здійснюють свої перші наукові відкриття в стінах нашого університету, а й взагалі щойно почали вивчати нову мову, пірнули в нову культуру, побут і світ. Здається, це удвічі важче – зважитися на доповідь перед гостями і друзями, розповісти про свою наукову тему новою мовою, під пильним наглядом суворих викладачів.

Зате саме для таких сміливців традиційно відкриває двері факультет підготовки іноземних громадян нашого вишу. Адже саме в квітневі дні кафедра філології та лінгводидактики підготовчого відділення провела щорічну студентську науково-практичну конференцію, яка мала величезний успіх у студентів-іноземців.

Думаєте, студент, який лише декілька місяців вивчає російську чи українську

мову в нашому місті, ще не здатний грамотно проголосити наукову доповідь? Помилуйтеся! Наша конференція (вже вісімдесят перша) традиційно згуртувала слухачів підготовчих відділень різних харківських вишів. Цього року її учасниками стали громадяни Марокко, Китаю, Монголії, Туркменістану, Ємену, Сенегалу, Йорданії, Палестини, Кот-Д'Івуару, Таджикистану, що є представниками трьох знаних ЗВО нашого міста: ХНАДУ, ХНУ ім. В.Н. Каразіна та ХНУРЕ. А оскільки використання мультимедійних та інтернет-технологій в освіті нині не забаганка викладачів, а безсумнівно вимога часу, саме мовні особистості та культури в сучасному інформаційному просторі й було присвячено нашу конференцію.

Про що ж говорили студенти? Спектр їхніх доповідей та підготовлених презентацій надзвичайно широкий, адже, подолавши страх перед першим публічним виступом, молоді люди із різних країн були готові говорити про те, що є важливим, знаковим і суттєвим у їхньому житті. Про культуру та традиції країн, з яких вони приїхали, про

мови, які вивчали раніше, але більше про ті, які вивчають зараз, про цікаві явища, які вони спостерігають у повсякденному житті й спілкуванні. А найголовніше – про вибір: країни, міста, університету, який вони обрали рідною домівкою на найближчі п'ять чи шість років, у стінах якого вони отримують знання, так необхідні для успішного майбутнього.

Тож нехай вам щастить, шановні студенти!

Вітаємо вас з першим кроком на шляху до успіху.

Н.О. Опришко, доц. каф. філології та лінгводидактики

ДО РІЧНИЦІ ТРАГЕДІЇ НА ЧАЕС

ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ

Двадцять шостого квітня 1986 р. сталася найбільша техногенна аварія в історії людства: з різницею у дві секунди відбулися два вибухи на четвертому реакторі Чорнобильської АЕС, в результаті яких сумарна радіація ізотопів, викинутих у повітря, склала 50 млн кюрі, що в 30 – 40 разів більше, ніж під час вибуху бомби в Хіросімі у 1945 р.

Лише наступного дня, після того як у Швеції за рівнем радіації визначили, що в Україні мала місце аварія, уряд колишнього Союзу повідомив про Чорнобильську трагедію. Від вибуху та під час гасіння пожежі, що тривала майже 10 днів, загинув 31 ліквідатор, понад 200 осіб було госпіталізовано. За неофіційними даними в Україні померло майже 15 тисяч людей, які були уражені в результаті аварії на Чорнобильській АЕС.

Збудована в 1976 р. і розташована за 100 км на північ від Києва, ЧАЕС мала чотири реактори, кожний з яких був здатний виробляти до тисячі мегават електроенергії.

Увечері 25 квітня 1986 р. на четвертому реакторі група інженерів почала проводити абсолютно непередбачений технічний експеримент, під час якого потужність реактора була знижена на 7% від норми, а контрольні пристрої були відключені. Робота реактора стала нестабільною і неконтрольованою, а спроба відновити стандартний режим його роботи – запізнилою. Двадцять шостого квітня о 1:23 за київським часом на четвертому ре-

акторі пролунали два вибухи, що були не ядерними, а хімічними (як наслідок перегріву реактора і накопичення великої кількості газів, що з'явилися під час неконтрольованої реакції). Потужність вибухів була настільки великою, що було зруйновано сталеву і свинцеву обшивку реактора, а в повітря піднялося понад 60 тонн радіоактивних матеріалів.

Лише через три тижні (висипавши 4 тис. тонн піску, бору, свинцю і глини) вдалося ізольовати цей реактор, що продовжував випромінювати радіацію, і запобігти подальшому забрудненню ґрунту. З території в радіусі 30 км від місця аварії було евакуйовано понад 100 тисяч людей. Через традиційну для колишнього СРСР секретність від громадян приховувалась інформація про справжні маш-

таби катастрофи, а в найбільш постраждалих областях України, Білорусі та Росії в перші дні після аварії не здійснювались жодні заходи щодо захисту населення від радіації.

Щоб запобігти подальшим викидам радіоактивних матеріалів до кінця 1986 р. четвертий реактор був накритий спеціальним «саркофагом», збудованим руками сотень тисяч добровольців і мобілізованих солдатів, і Чорнобильську АЕС було знову введено в експлуатацію. Однак великі пожежі та аварії у 1991 і 1996 роках привели до зупинення спочатку другого, а потім і першого реактора. У 2000 р. було зупинено останній (третій) реактор і ЧАЕС повністю припинила свою роботу.

У ліквідації наслідків найжорливішої техногенної катастрофи на ЧАЕС за різними

даними брали участь від 600 до 800 тис. осіб, понад 70 тис. з них стали інвалідами, майже 4 000 ліквідаторів загинули внаслідок вибуху.

Під радіоактивне випромінювання від Чорнобильської катастрофи потрапило 1,9 млн українців, а загальна їх кількість сягає 8,4 млн з Білорусі, Росії, України та інших європейських країн.

У 2016 р. четвертий енергоблок було накрыто новою аркою (висота будівлі – 110 м, ширина – 257 м, довжина – 165 м). Об'єкт «Укриття – 2» або новий безпечний конфайнмент (НБК) будувався із 2007 р. і став найбільшою рухомою наземною конструкцією.

Наразі природа в зоні відчуження активно відновлюється: з'являються рідкісні види рослин і тварин. У 2017 р. було зареєстровано Чорнобильський радіаційно-екологічний біосферний заповідник. У межах 10-кілометрової зони навколо ЧАЕС невдовзі запрацюють сонячні електростанції та промислові зони, де буде проводитися утилізація радіоактивних відходів.

Ми – сучасне покоління, повинні завжди пам'ятати про жорливу Чорнобильську трагедію, котра забрала десятки тисяч людських життів, і робити все від нас залежне, щоби не допустити нічого подібного.

**В.Г. Покотило,
пом. першого проректора
з виховної роботи
(За матеріалами ЗМІ)**

ПОДЯКА

Дорогі мої друзі і колеги!

Щиросердно дякую усім Вам за моральну підтримку і суттєву матеріальну допомогу, що послугували гідно провести в останню путь мого чоловіка Леоніда.

**З великою повагою
до усіх Вас,
юрист Ольга Селезньова**

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ З ТУБЕРКУЛЬОЗОМ

Двадцять четвертого березня міжнародна спільнота відзначила Всесвітній день боротьби з туберкульозом. Цю дату Всесвітня організація охорони здоров'я визначила не випадково, адже саме в цей день німецький мікробіолог Роберт Кох заявив про зроблене ним відкриття збудника туберкульозу.

В Україні, згідно з Указом Президента №290 від 22.03. 2002 р., 24 березня також встановлено як День боротьби з туберкульозом.

Сьогодні у світі налічується понад 60 млн хворих на туберкульоз, щороку захворює майже 10 млн, помирає понад 1,5 млн осіб. Одна хвора людина за рік може інфікувати 10 – 15 осіб.

Туберкульоз супроводжував людство з давніх-давен. Ще у залишках кісток давніх людей знаходили сліди цього ураження. Опис хвороби виявляли у єгипетських ієрогліфах, старих перських книгах, індійських ведах. У вавилонських законах Хаммурапі (початок II ст. до н. е.) встановлено право на розлучення з жінкою, якщо вона захворіла на сухоти. Давньогрецький лікар Гіппократ наприкінці V – на початку IV ст. до н. е. описав прояви туберкульозу та його патогенез, але вважав цю хворобу спадковою, бо вона вражала цілі сім'ї. Аристотель першим описав туберкульоз, а Клавдій Гален у Римі стверджував, що ця хвороба є заразною.

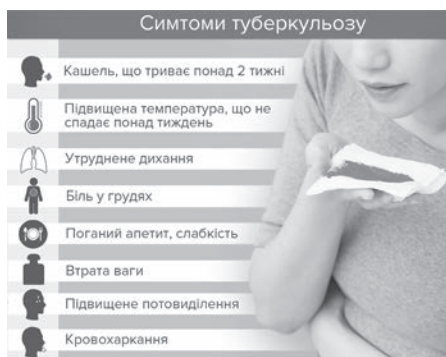
Очевидно, під цією недугою описувались різні хвороби, що супроводжувались інтоксикацією, виснаженням, кровохарканням, кровотечами, тому і виникла така назва як сухоти, що означає виснаження.

Туберкульоз або сухоти – інфекційна хвороба, що викликається мікобактеріями туберкульозу і характеризується утворенням специфічних гранулєм у різних органах і тканинах (найчастіше у легенях) і поліморфною клінічною картиною.

Збудник туберкульозу передається як через людину, так і через тварин, особливо через велику рогату худобу, значно рідше через птахів. Мікобактерії людського типу спричиняють у людей від 80 до 95% випадків захворювання туберкульозом. Мікобактерії можуть виділятися під час кашлю з харкотинням, слиною, а також під час співу, розмови; рідше – з калом і сечу при позалегенових формах туберкульозу.

Мікобактерії дуже живучі у зовнішньому середовищі. Потрапивши в повітря, вони можуть утримуватися у завислому стані до 5 годин, а в маслі живуть до 5 місяців. Зараження може відбуватися і під час безпосереднього контакту з хворим (через поцілунки), і опосередковано (через забруднені предмети вжитку: книжки, рушники, посуд, продукти, особливо молочні). Найчастіше зараження відбувається повітряним шляхом (90%), рідше – через продукти (2%) або контакти (5 – 6%).

Туберкульозна паличка може вражати всі органи і системи людського організму: легені, бронхи, нирки, кишківник, кістки, серце, слизові оболонки. Найнебезпечнішими є хворі з легеновими формами туберкульозу. За добу вони можуть виділяти понад 1 млрд мікобактерій. Проте більшість людей має велику опірність до туберкульозу, зумовлену комплексом вроджених і набутих механізмів захисту та

рівнем імунітету. Тому, якщо загальна інфікованість туберкульозом на планеті становить 50%, хворіє лише 5 – 6%.

Під час розвитку хвороби проявляються симптоми інтоксикації: зниження апетиту, загальна слабкість, підвищена пітливість, температура тіла піднімається до 37,2 – 38,0°C. З'являється кашель, на який хворий спершу не звертає уваги, пов'язуючи його з курінням чи застудою. Харкотиння виділяється мало, воно слизисто-гнійне. На початкових стадіях і задишка, і біль в грудях проявляються рідко.

Як правило, описані симптоми проявляються на тлі задовільного самопочуття і збереження працездатності. Тому важливо не нехтувати загальним правилом: коли кашель триває понад 21 день слід обов'язково пройти рентгенологічне обстеження. Позачергово обстежуватись необхідно особам з бронхо-легеновими симптомами та з тривалою інтоксикацією невідомої причини. Щорічно повинні флюорографічно обстежуватися особи з так званої «групи ризику»: хворі на часті пневмонії, цукровий діабет, виразкову хворобу шлунку і дванадцятипалої кишки.

Основним досягненням у боротьбі з туберкульозом у XX ст. стало відкриття французькими вченими Альбертом Кальметом і Камілем Гереном у 1919 р. протитуберкульозної вакцини, названої на їх честь БЦЖ. Перше щеплення здійснили у 1921 р., а в 1925 р. вакцина була передана до колишнього Союзу. Масово виявлення туберкульозу стало можливим після запровадження флюорографічного обстеження, яке вперше застосували у 1924 р. в м. Арбе (Бразилія).

Саме у XX ст. відбувся активний наступ на туберкульоз завдяки відкриттю і застосуванню ефективних хіміопрепаратів. Більшість науковців робили оптимістичні прогнози і передбачали, що хвороба буде незабаром переможена. Проте у квітні 1993 р. ВООЗ констатувала, що серед причин смерті від окремого інфекційного агента туберкульоз займає перше місце в світі та оголосила цю недугу національним лихом, офіційно рекомендувавши стратегію DOTS як нову проти епідемії туберкульозу, що дозволяє виявляти і лікувати хворих, небезпечних для оточуючих.

Основними принципами DOTS є: політична підтримка, діагностика методом мікроскопії, надійне постачання ліків, контроль за лікуванням та оцінка результатів. Виконуючи їх, можна вилікувати 92 – 95% хворих на туберкульоз. Впровадження DOTS – це спасіння багатьох людей від смерті, хвороби і страж-

дання, зумовленого туберкульозом. Принципи стратегії DOTS універсальні для всіх країн.

Говорячи про стан справ у нашій державі, зауважимо, що епідемія туберкульозу в Україні має дві особливості. По-перше, спостерігається взаємозалежність швидкості поширення туберкульозу від епідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу та поширенням наркоманії. Друга – високий рівень хіміорезистентних форм: первинної – 30% і вторинної – 75%.

Водночас очевидне недостатнє фінансування регіональних програм протидії туберкульозу. Крім того, в регіонах не забезпечується належне харчування хворих на туберкульоз та інфікованих його мікобактеріями за установленими нормами.

У фізизатричній службі найбільочішим питанням є недостатнє кадрове забезпечення в усіх регіонах країни, а також захворюваність на туберкульоз у т.ч. і серед медичних працівників.

Покращити епідеміологічну ситуацію в найкоротші терміни неможливо через те, що епідемія туберкульозу є надзвичайно «інерційною системою» у своїй реакції на навіть правильну і вчасну протидію епідемічним проявам, тому її регресія вочевидь може бути відстрочена у часі на декілька років.

Крім того, існують як об'єктивні, так і суб'єктивні причини, насамперед: швидкі темпи зростання кількості хворих на ВІЛ-асоційований туберкульоз і туберкульоз із медикаментозною стійкістю до протитуберкульозних препаратів; вкрай незадовільне матеріально-технічне забезпечення протитуберкульозних закладів та лабораторій; відсутність лабораторії, яка б у повному обсязі виконувала функції центральної лабораторії країни і забезпечувала контроль за якістю діагностики; високий відсоток хворих, які переривають лікування (від 4,9 до 33%), що є однією з основних причин розвитку стійких до протитуберкульозних препаратів форм, тощо.

Для запобігання туберкульозу, окрім суто медичної профілактики, слід дотримуватися здорового способу життя, правил праці та відпочинку і санітарно-гігієнічних умов, а також не зловживати алкоголем і курінням. У приміщенні має бути свіже чисте повітря, а їжа – збалансована. Варто також уникати стресових і конфліктних ситуацій.

Широке залучення громадськості може допомогти розв'язати проблему перерваного лікування, перебоїв у постачанні лікарських засобів, реєстрації нових препаратів тощо. Підвищити ефективність лікування туберкульозу можуть інновації в діагностиці і методах терапії, а також використання нових лікарських препаратів з меншою кількістю побічних ефектів. Медичні спільноти мають допомогти пацієнтам та членам їхніх родин зрозуміти природу інновацій та розв'язати пов'язані з ними побоювання.

Тож проблема туберкульозу може бути вирішена тільки за участі всього суспільства в цілому і кожної людини зокрема.

Бережіть себе і будьте небайдужими до свого здоров'я!

Ж.Д. Кравченко, заст. гол. лікаря
з ОМР КНП «МСЛ» ХМР,
лікар-терапевт ХНАДУ

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Сьомого квітня міжнародне співтовариство відзначало Всесвітній день здоров'я, що є одним з актуальних починань Всесвітньої організації охорони здоров'я. Вперше він був проведений 22 липня 1948 року з нагоди ратифікації Статуту ВООЗ, але вже через рік його перенесли на 7 квітня – коли власне офіційно і було прийнято цей Статут.

Щороку Всесвітній день здоров'я присвячується глобальним проблемам, що стоять перед охороною здоров'я планети, і проходить під різними девізами.

Тема Всесвітнього дня здоров'я 2019 року – «Universal health coverage» – Загальне охоплення послугами охорони здоров'я: для всіх і всюди, а гасло – «Здоров'я для всіх».

World Health Day, або Всесвітній день здоров'я – одне з важливих соціальних свят, значення якого переоцінити неможливо. Головна мета свята – змусити суспільство звернути увагу на те, як важливий здоровий спосіб життя та вчасна профілактика захворювань. Більшість соціальних свят міжнародного рівня мають чітко фіксовану дату, і День здоров'я не є винятком. Щорічно (незалежно від різних факторів) світ традиційно, розпочинаючи з 1950 року, відзначає його в один і той же день – 7 квітня. День здоров'я проводиться для того, щоб усі ми зрозуміли, як багато значить здоров'я в нашому житті і вирішили, що потрібно зробити, щоби здоров'я людей у всьому світі стало кращим.

Традиція святкування Всесвітнього дня здоров'я нероз-

ривно пов'язана з діяльністю всієї системи охорони нашого здоров'я і профілактикою небезпечних захворювань. Працівники клінік, лікарень і госпіталів, ті хто надає медико-санітарну допомогу всім, хто її потребує, як ніхто інший добре розуміють цінність здоров'я і питання вакцинації, що нині є дуже актуальними. Профілактика та увага до нашого власного здоров'я є основною метою проведених медиками в цей день акцій і заходів. Численні інформаційні матеріали, брошури і буклети, семінари і виступи фахівців у простій і доступній формі мотивували значення цієї надважливої ініціативи ВООЗ.

Досягнення загального охоплення послугами охорони здоров'я і доступність лікування наразі є ключовим завданням у галузі сталого розвитку на період до 2030 року. Згідно з демографічними даними упродовж останніх десятиліть в індустріально розвинутих країнах лютує своєрідна епідемія підвищеної смертності, яка щорічно забирає життя мільйонів людей. Смертність і тягар хво-

роб, очікувана тривалість життя і зміцнення безпеки нашого здоров'я особливо важливі для розуміння стану суспільної охорони здоров'я, адже нині в світі майже 20% всіх випадків смертей припадає на дітей у віці до п'яти років.

Наразі половина всіх людей у світі не мають можливості отримувати послуги охорони здоров'я. Майже 100 млн людей опинилися за межею бідності через те, що витрати на лікування занадто великі. Понад 800 млн людей змушені витратити більше 1/10 сімейного бюджету на послуги охорони здоров'я – такі витрати ВООЗ називає «катастрофічними». Саме проблема катастрофічних витрат разом з проблемою доступу до послуг охорони здоров'я зараз і є однією з найважчих у світі.

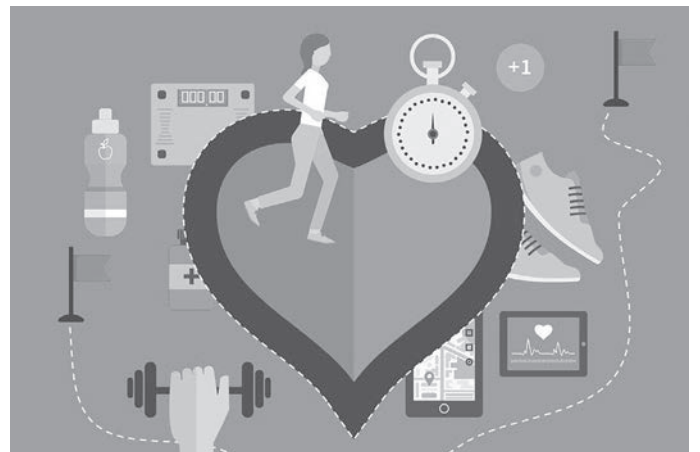
Здавна у нашій суспільній свідомості прижилася хибна думка щодо нашого здоров'я чи його відсутності. «Буде здоров'я – решта все додасться» – так звучить це багатоговікове нехитре спостереження. І дійсно, наявність або відсутність у людини цього найціннішого стану докорінно визначає її по-

всякденне життя, соціальне і суспільне оточення. Здоров'я – це справжнє багатство, яке ми з вами часто ігноруємо. Здорові люди рідко замислюються про те, як правильно і розумно влаштувати свій побут, харчування і життєдіяльність, щоби їхнє здоров'я залишалось міцним і надійним завжди. Проте здоров'я дуже легко втратити. Люди, які страждають тими чи іншими, особливо хронічними захворюваннями, і для яких здоров'я має дуже високу ціну, щодня стикаються з купою проблем, котрі відволікають їх від повноцінного життя.

Тож ставтеся до себе і свого здоров'я належним чином. Якщо ж раптом виникнуть якісь фізичні відхилення – зверніться до лікаря за консультацією, щоби вчасно запобігти несприятливим наслідкам будь-якого захворювання.

Будьте здорові і насолоджуйтеся життям!

**Ж.Д. Кравченко,
заст. гол. лікаря
з ОМР КНП «МСЛ» ХМР,
лікар-терапевт ХНАДУ**

ВЕСНА СПОРТИВНА

Армспорт

Нещодавно у навчально-спортивному комплексі Національного технічного університету «ХПІ» відбувся чемпіонат Харківської області з армспорту серед дорослих та Всеукраїнський турнір з армреслінгу.

Призерами цих змагань, які виступали у складі збірної команди нашого університету, стали: Андрій Фьодоров (АФ) і Вадим Пащенко (МФ), які вибороли перші місця; Сергій Коконос (АФ), який здобув друге місце, а також Юлія Ворфоломєєва (МФ), яка посіла третє місце.

Колектив нашої кафедри і спортивний клуб «Автодорожник» вітають спортсменів та їх тренера, викладача Г.Г. Хубіашвілі з успішним виступом на цьому чемпіонаті та бажають їм подальших спортивних здобутків!

Плавання

Наприкінці березня на базі спорткомплексу НТУ «ХПІ» відбулися щорічні обласні спортивні змагання «Спорт упродовж життя» серед студентів закладів вищої освіти Харківської області з плавання.

Серед 17 команд, які взяли участь у цих змаганнях, збірна команда нашого університету у загальному заліку посіла шосте місце.

Бажаємо нашим плавцям міцного здоров'я і великих успіхів у спорті та навчанні.

Футзал

Команда з футболу нашого університету посіла друге місце в обласних щорічних змаганнях «Спорт упродовж життя» серед студентів ЗВО Харківщини з футзалу.

Честь ХНАДУ захищали: Руслан Каверя, Артем Касьян і Євген Азаров (АФ); Юрій Мізюк, Артур Кваша і Валерій Блажко (ДФБ); Максим Цвиренко, Кирило Єрошенко, Євген Кузнецов, Дмитро Антонов, Дмитро Барсуков, Микита Фоменко, Олексій Лисенко, Олександр Ольховський, Максим Кирилук, Роман Москаленко і Данило Мозговий (МФ).

Вітаємо членів команди і тренерів М.Ф. Курилка та І.В. Кофанова з перемогою і бажаємо успіхів у спорті та навчанні.

А.І. Семенов,
ст. викл. каф. ФВіС

Греко-римська боротьба

Нещодавно на базі навчально-спортивного комплексу НТУ «ХПІ» відбулися щорічні обласні спортивні змагання «Спорт упродовж життя» серед студентів закладів вищої освіти Харківської області з греко-римської боротьби, де взяли участь понад 100 учасників із семи вишів.

На цих змаганнях збірна команда нашого університету у загальному заліку посіла третє місце.

Чемпіонами стали: Геворг Абрамян (в.к. 52 кг), Георгій

Солодовник (в.к. 72 кг), Андрій Анненков (в.к. 87 кг) – МФ.

Срібним призером став Роман Лобач (в.к. 82 кг) – ДФБ.

Бронзу здобули борці Тігал Равоян (в.к. 60 кг) – АФ, Євген Солодовник (в.к. 67 кг) – МФ, а також Дмитро Букарев (в.к. 97 кг) і Артем Храпач (в.к. 130 кг) – ФТС.

Вітаємо наших борців з призовими місцями і бажаємо команді успіхів у спорті та навчанні.

Р.А. Алієв,
викл. каф. ФВіС

Тхеквондо

У Харкові пройшов чемпіонат України з тхеквондо ВТФ, де взяли участь спортсмени з 20 областей України.

На цих змаганнях наші спортсмени виступили відмінно та продемонстрували гідний результат, ставши чемпіонами України.

За підсумками чемпіонату на рахунку тхеквондистів Харківщини три золоті медалі.

Студенти нашого університету МСУМК Денис Вороновський, а також МСУ Костянтин Костеневич і Єлизавета Лючкова з механічного факультету продемонстрували волю до перемоги, а також високу тактичну і технічну підготовку, виборовши перше місце.

Пишаємося нашими спортсменами і бажаємо вдалого виступу на наступних змаганнях!

В.І. Шевченко,
ст. викл. каф. ФВіС

ВЕСНА СПОРТИВНА

Гирі

Нещодавно у м. Київ на спортивній базі Національного медичного університету ім. Богомольця відбувся десятий ювілейний чемпіонат України серед студентів з гирьового спорту, де нашу команду представляли сім юнаків і три дівчини.

На цей чемпіонат тренер нашої збірної вирішив відправити більше молодих спортсменів з метою набуття першокурсниками змагального досвіду. І це рішення було виправданим, адже наші молоді гирьовики не підвели. У результаті дуже запеклої боротьби на столичних помостах наша команда зайняла почесне друге місце, недобравши лише п'ять балів до переможного першого місця.

Призові місця зайняли: Ліна Кепешук, Антон Бабічев та Максим Гришук (МФ), які вибороли першість, а також Руслан Лурсабов (ДБФ), який посів третє місце.

Дуже важливі бали для нашої команди також здобули Емір-Алі Устмонов (АФ) та Людмила Зубова, Світлана Козінчук, Ігор Вошунук, Михайло Пирогов і Павло Матвеев (МФ).

Колектив нашої кафедри щиро дякує керівництву університету за допомогу у підготовці та відрядженні команди гирьовиків на ці змагання.

Бажаємо нашим спортсменам ще більших спортивних перемог і міцного здоров'я!

Є.К. Плотніков,
ст. викл. каф. ФВіС

Газета «Автомобіліст» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідцтво про реєстрацію: серія ХК №80. Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204. Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua
Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ. Тираж 500 прим.

Зам. № 86/19 від 01.04.2018 р.
Головний редактор **О.Д. Васильківська**
Коректура **Л.А. Пустовойтової**
Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**
Фото **О.М. Лісконог**

Баскетбол

У спортивній залі головного корпусу пройшла Спартакіада Університету з баскетболу, де взяли участь п'ять команд.

Місця розподілилися таким чином: перше місце виборів ФТС, друге – АФ, третє – ДБФ, четверте – МФ і п'яте місце здобув ФУБ.

Вітаємо баскетболістів з перемогою і бажаємо їм великих успіхів у навчанні, а також гідних здобутків у підкоренні спортивних височин!

А.І. Семенов,
ст. викл. каф. ФВіС

Волейбол

Наприкінці березня у спортивній залі головного корпусу пройшла Спартакіада Університету з волейболу, де взяли участь п'ять команд.

Між факультетами місця розподілено так: перше місце виборів АФ, друге – МФ, третє – ДБФ, четверте – ФТС і п'яте місце дісталось ФУБ.

Відкритий кубок Харкова з баскетболу

У спорткомплексі ХНУ «Каразінський» завершився XXI міжнародний турнір ветеранів з баскетболу «Відкритий Кубок Харкова пам'яті ЗТУ Ф.М. Маргуліса».

Під час цього турніру серед учасників двох вікових категорій 40+, які представляли Київ, Дніпро, Стамбул і Харків, а також 50+, які представляли Полтаву, Баку, Житомир і Харків, було обрано найсильніших.

Яскраве відкриття, виконання гімну, феєричний виступ групи з черлідінгу, а також конкурс капітанів, у якому в другому раунді переміг викладач кафедри фізичного виховання і спорту ХНАДУ Віктор Бондаренко, – все було продемонстровано просто бездоганно.

За підсумками турніру у категорії 50+ перше місце виборів Харків, друге – Житомир, третє – Баку і четверте – Полтава. У цій віковій категорії кращими стали Віктор Бондаренко (Харків), Сергій Пастухов (Житомир), Віктор Маслов (Полтава), Емін Джафаров (Баку) і Валерій Гайтина (Харків).

Вітаємо Віктора Івановича з перемогою і бажаємо йому таких же високих спортивних здобутків.

А.І. Семенов,
ст. викл. каф. ФВіС

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.